

**ГРОМАДЯНСЬКА ПЛАТФОРМА „НОВА КРАЇНА”
КОМІТЕТ З ЕТИКИ ТА ГУМАНІТАРНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ
МІЖНАРОДНИЙ ЦЕНТР РОЗВИТКУ ДІЛОВОЇ ЕТИКИ
РАДА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНИ**

**ШЛЯХИ ДУХОВНОГО РОЗВИТКУ
ЛЮДИНИ ТА СУСПІЛЬСТВА**

***Тези XVI Міжнародної
науково-практичної конференції***

28-29 травня 2016 року

м. Київ, Україна

Редакційна колегія:

Андрієвська Н. В.	Громадянський інститут лідерства
Бензіонович Н.І.	Українська академія цілісного святогляду
Березанська Н. І.	Комітет з етики та гуманітарної експертизи
Винославська О. В.	Міжнародний центр розвитку ділової етики
Гавриленко С.І.	К.ф.-м.н., Комітет з етики та гуманітарної експертизи
Декар О. Ю.	Комітет з етики та гуманітарної експертизи
Кожина А.В.	Інститут громадських стратегій
Крак А.	Громадянська платформа Нова Країна
Опря С.	Громадянська платформа Нова Країна
Петюшенко Л. М.	К.т.н., Центр розвитку дитини, людини та сім'ї «Сін»
Стебельська О.С.	Нова генерація українських науковців
Тарасов О. М.	Благодійний фонд «За покликом серця»
Орехов К.Ю.	Українська академія універсології

ШЛЯХИ ДУХОВНОГО РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ ТА СУСПІЛЬСТВА. Тези XVI міжнародної науково-практичної конф. (28-29 травня 2016р., Київ). – К.: «Арктур-А», 2016. – 59 с.

ISBN 987-966-7572-56-2

У збірці подано науково-практичні матеріали, в яких розглядаються питання духовного відродження і розвитку людини і суспільства шляхом інноваційних перетворень у різних галузях людської діяльності і морального оздоровлення суспільства.

Збірка призначена працівникам освіти, охорони здоров'я, культури, науки, громадським діячам та широкому колу громадськості.

© Авторські права авторів захищено, 2016

ISBN 987-966-7572-56-3

CHALLENGES OF CONTEMPORARY CIVILIZATION AND THEIR INFLUENCE ON HUMAN HEALTH

*Martynenko Nataliya, Kharkiv National Medical University, Kharkiv,
+380999655328, nmartynenko@ukr.net*

Humanitarian education plays an important role in the formation of student's personality. It forms scientific outlook, value orientation and vital position of student's youth. Student years have to be the period of character, intellect and values' perfection. System of value orientations defines the attitude of person to the surrounding world, other people, and for him/herself. It is the basis of outlook and the main point of motivation for vital activity and "philosophy of life".

High medical school tries to give students knowledge, forms skills and attainments in the most important fields; teaches them to fill knowledge permanently, and go the way of self-perfection in profession and life; creates conditions for the development of initiative and creative doctor's individuality.

Humanitarian training has to be filled by the anthropological content. Medical activity has complicated character. Medicine use for treatment new technologies and different methods and majority of people sure that it will help and they should not take care of their health. There are some important aspects of health. Among them we have to mention spiritual, psychological, physical, and social ones. Spiritual aspect of health involves understanding the integrity of our identity, defines the sense of our life, and our internal harmony. The compulsory part of spiritual health of a person is its capacity for empathy and compassion, honesty, kindness, and tolerance. Psychological aspect of health is a balance of psychic processes and their manifestations and it is an ability of people to control the situation of high stress, a life based on the co-understanding and emotional comfort in society, as well as personal inner comfort. Physical aspect of health provides optimum performance of all systems of the human body (cardiovascular, respiratory, muscular, etc.). This notion of "physical health" is based on the ability to control the body, physical endurance, and high efficiency and employability. Social factor of health helps to understand the significance of health for social and individual life. The society has to support human health, because in this case healthy citizen can do maximum for successful development [1, p. 4-14].

There is a sense to offer for medical students different kinds of elective courses. In the elective course of "World civilization" there is a chance to involve students to the discussing of some big points, such as "Spiritual ground of civilization", "Social and emotional health of representatives of different civilizations", "Traditional and modernized civilizations. Comparative analysis", and "Physical health of individual in contemporary civilization".

Medical students have to have the chance to get more information about the conditions of formation and support of health for young generation, about the role of family and parents in growing up of their children.

References

1. Горашук В.П. Проблема здоров'я в житті сучасного суспільства / В. Горашук // Валеологія. – Київ: Генеза, 1998. – С. 4-14.
2. Alexeenko A., Kravchenko V., Martynenko N. Philosophical and Social sciences for medical students / A. Alexeenko, V. Kravchenko, N. Martynenko // Nowoczesna edukacja: filozofia, innowacja, doświadczenie. Nr. 3. 2015. Łódź: Wyższa Szkoła Informatyki i Umiejętności, Wydawca „WSIU”, 2015. – 164-169.

ЗНАЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

*Анацька Н. В., Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут», м. Київ, 095 449 3385,
anat_ska@ukr.net*

В сучасних умовах суспільного життя, коли його існуванню загрожує глобальна екологічна криза, на новий рівень і на вищу значимість піднімається екологічне знання. Від рівня екологічної обізнаності людей, а тим більше суспільно-державного керівництва залежить не просто побутовий рівень суспільства, а проблема загальної безпеки жити чи не жити і як жити сьогоднішнім людям, а тим більше їх нащадкам.

В якості складової екологічної освіти, екологічне виховання формує життєво-ціннісні орієнтації сучасної людини. Під час розкриття цього питання важливо зрозуміти, що екологічне виховання передбачає високий рівень знань, який сприяв би формуванню екологічної свідомості, тобто усвідомленню екологічної цілісності природи, розумінню єдності людини та природи. Як і всяке виховання, воно неможливе без засвоєння певної суми знань, зокрема знань основ екології. Екологічні знання мають силу лише тоді, коли в результаті виховання стають екологічними переконаннями. Ці питання підпорядковані тому, щоб суспільство було відповідальним за екологічні наслідки науково-технічного прогресу і щоб цьому процесу надати соціально-гуманістичного спрямування і саме через екологічні знання, які трансформуються в процесі освіти у екологічне виховання. Самі по собі екологічні знання не дають бажаного результату тут, необхідний взаємозв'язок знання і виховання. Знання дають уявлення про людину, про природу, про їх взаємодію, а виховання має показати в цій взаємодії, яка має утилітарну мету, щоб задовольнити потребу людини, ставлення людини із знанням справи до природи, до самої дії із розумінням екологічного і морального аспекту цінностей буття на основі розуміння природи як абсолютної цінності життя.

Такий підхід показує актуальність екологічного знання, екологічної освіти і виховання, довгий час якими переважно займалася педагогіка, і був поширений термін – «природоохоронна освіта», а згодом в практиці з'явився ще один термін – «екологічне виховання», які довгий час вважалися рівнозначними. З часом з'являється новий підхід, так як сучасне суспільство живе у новій екологічній, соціальній, економічній і культурній ситуації, тому виникають нові світоглядні, методологічні питання стосовно сфери екологічної освіти, які раніше не піднімалися. Тому постала

необхідність дослідити екологічну освіту у взаємодії з екологічним вихованням, яке формує життєво-ціннісні орієнтації сучасної людини та її здатність оберігати і оновлювати природу.

АКМЕОЛОГІЯ ЩАСТЯ

Антонов В.М., Національний Технічний Університет України «КПІ»,
Українська Академія Акмеології, Київ, Україна, (+38) 067 504 4913,
vant46@i.ua, vant46@mail.ru

Щастя людини полягає у реалізації внутрішньої програми.

Поняття Щастя - це континуальне поняття для Людини взагалі і окремої людини - частково в залежності від: віку, статі, індивідуально-типових особливостей (генотипу, філотипу, тобто онто- і філо- генезу). Щастя не буває взагалі, тобто абсолютного щастя не існує. Щастя конкретно-індивідуальне у часі і просторі.

Акме у житті людини складається з трьох складових:

- **хюбріс** або хюбріальність (фр. *l'hubric*, від давньогрец. *Ubris* - необмеженість, неприборканість, нестриманість, неподобство);
- **калокагатія** (від давньогрец. *kalos kai hagatos* - гарний, «хороший»);
- **евдемонія** (від давньогрец. *Eudaimonia* - «блаженство», щастя, еу - добре, прегарно, чудово; *daimon* - демон, дух, геній).

Хюбріс - позначає негативні, іраціональні, деструктивні явища у життєдіяльності людини. Ім'я Гюбріс (або Гібріс) у грецькій міфології носила німфа, яка народила від Зевса - бога Пана, що піклується про п'яниць. Греки називали Гюбрісом - усі вияви нахабства у поведінці людини.

Калокатія - «Красивий» у розумінні гарної зовнішності і моральних якостей людини (морально-виховні якості).

Евдемонія - буквально означає: «перебування у хорошому гуморі, «дусі» або царину добрих геніїв у душі людини; «прагнення людини до щастя».

Щастя - це стан цілковитого задоволення життям, відчуття глибокого вдоволення та безмежної радості, яких зазнає хто - не будь; це - досягнення, успіх, удача.

Щастя людини – визначається досягненням, зміцненням або спогляданням в уяві успіхів, що сприяють її руху до Мети.

Щастя може бути гармонійне (аналогове, абсолютне), дискретне, квази-гармонійне, моно- актове, полі- актове тощо. В основі **щастя** лежить принцип задоволення від життя.

Щастя це – Самість: Самовдосконалення, Само мотивація, Само актуалізація, Само творчість, Самореалізація, Самовпевненість, Самоосвіта, Самозадоволення, Само узгодження, Самоконтроль, Самоаналіз; це також: Здоров'я: фізичне, духовне, інтелектуальне, соціальне, енергетичне, імунне; Профорієнтація: Робота, кар'єра, навчання; Креативність, інтелектуальність, когнітологічність; Гармонійно-комфортний фінансовий стан; Свобода вибору; Комфортні родинні стосунки; Забажаність; Вміння ство-

ривати власне життя на основі відповідних технологій, методик, алгоритмів, програм; Узгодженість з довкіллям (ближнім, дальнім, космічним); узгоджені стосунки з суспільством, мораллю, совістю, внутрішніми ресурсами і цінностями, метою, свідомістю, підсвідомістю, над свідомістю; подолання більшості перешкод на шляху до бажаної мети. **Щастя** виникає у випадках: Подолання проблем (перешкод, бар'єрів); Вміння «переносити» довкілля та робити тільки те, що інші в змозі перенести (витерпіти); Особистої порядності; Надання допомоги іншим; Абсолютної мудрості; Любові; Довіри; Порядності тощо. Одна з формул: **Щастя** = Задоволення (Насолода) / Завість. Чому складно (важко, іноді неможливо) досягти Щастя? Людина не знає своїх ресурсів (генетичних, виховних, освітніх, фізичних, моральних, інтелектуальних, духовних тощо). Бажання людини не узгоджені з її ресурсами та з ресурсами довкілля. Людина не знає технологій: пізнання, розкриття, удосконалення, акселерації власних ресурсів. Для допомоги людині у визначенні та досягненні власного акме- щастя автор застосує **індивідуальну синтетичну кіберакмеологічну інформацийну систему** з тестування і діагностики внутрішніх можливостей людини та вироблення персональних рекомендацій досягнення особистісної мети.

МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ АКМЕ-СУСПІЛЬСТВА

Антонов В.М., Національний Технічний Університет України «КПІ»,
Українська Академія Акмеології, Київ, Україна, (+38) 067 504 4913,
vant46@i.ua, vant46@mail.ru

У Національно-Технічному Університеті України та в Українській Академії Акмеології досліджується проблема формування («створення, виховання») Акме- Особи з урахуванням акме- **психоекологічного**, нейропедагогічного, психогенетичного та акмеологічного (морально акмеологічного) підходів. Базовим поняттям при цьому виступає - Совість. Однією з компонент моралі є **Совість**. Автором проводяться дослідження стосовно кібернетизації поняття - «**Совість**». **Совість (сумління)** — вияв моральної самосвідомості особистості, її здатність здійснювати моральний самоконтроль, самостійно формулювати для себе моральні обов'язки, вимагати від себе їх виконання і здійснювати оцінку своїх вчинків. Совість виконує запобіжну та ретроспективну функцію. **Акмеологія совісті (акме-совість)** - полягає у здійсненні людиною високоморального вибору та відповідних вчинків, що дозволяють совісті залишатись вдоволеною, що є неодмінною умовою душевного комфорту особистості й стимулом майбутнього високоморального буття. Виконуючи запобіжну функцію, акме-совість наполягає на дотриманні моральних заборон, змушує людину уникати певних дій, якими б принадними і навіть раціональними вони не здавалися. Вона сигналізує про загрозу зла, що часто чатує на людину під час морального вибору і вчинків, які заплановано здійснити чи відмовитися від них. Голос акме- совісті спонукає людину утриматись від кроку, який би призвів до сорому, жалкування, каяття. Акме- совість перебуває у зв'язку зі

страхом, соромом, виною, каяттям та ін. Автор у своїх дослідженнях використовує **психоекологію** - це комплекс наукових повідомлень про поведінку і стан людини у інформаційному середовищі життєдіяльності та практичних прийомів їх корекцій, тобто змін. Основними напрямками дослідження **психоекології** за допомогою комп'ютерно - експертних та аналітично-ергатичних **психотехнологій** є **психозондування та психокорекція**. **Психозондування (психосемантична діагностика)** - дозволяє визначити реальне відношення суб'єкта до тих чи інших сфер життєдіяльності, отримати відповіді на різні комп'ютерні питання на рівні підсвідомості з метою «безпомилкового» визначення конструктивних / деструктивних рис людини (моральних, професійних аномально-патологічних тощо). Це якісний комп'ютерний **кіберакмеологічний** інструментарій дослідження психічної діяльності людини за рахунок комп'ютерного аналізу відповідей людини на рівні підсвідомості і над свідомості. Комп'ютерні дані обробляються шляхом математичного аналізу на основі кіберакмеологічних експертно-аналітичних технологій за розробленими генетичними алгоритмами. При цьому є можливість комп'ютерно негативні мотиви - «заглушити», позитивні «підсилити». Для цього використовується Кіберакмеологічна ІС яка дозволяє виявляти людей, які схильні до вживання, наприклад, алкоголю, куріння, наркотиків, асоціальної поведінки тощо, а також що є основною метою автора - проведення психогенетичної оцінки людини. Автор у своєму науково-практичному дослідженні засосовує принципи **кіберакмеологічних підходів до навчання і виховання**.

До цього залучається **психологічна та комп'ютерна (кібернетична) акмеологія**.

СИЛА ЗЕМЛІ – СИСТЕМА ВИХОВАННЯ НОВОЇ ЕЛІТИ

Денис Богуш, Bohush Communications, Київ, www.denisbohush.org

Створення нової еліти в Україні та розробка стратегічного пакету (національної ідеї, доктрини, концепції національних інтересів та ін.) – це нагальна потреба, без якої наша країна не відбудеться як самостійна незалежна держава.

Сьогодні Україні потрібна нова еліта. Це не просто гасло, а нагальна необхідність! Це вже зрозуміли і ліві, і праві, і влада з опозицією, а також, звісно, звичайні люди. Необхідні спеціально навчені лідери, які володіють сучасними знаннями, компетенціями та технологіями управління, що знають своє коріння та пишуться своєю країною. Наша земля наповнена силою предків, віковичних традицій, особливих знань. Щоб відчувати цю силу, потрібно мати зв'язок із своєю землею, родом. Тисячоліттями наші території населяли розвинуті висококультурні цивілізації. Наприклад, древні трипільці та скіфи. Тут утворилась Київська Русь, що стала центром політичного та культурного розвитку свого часу. Ці території породили добу козацтва. Не даремно ми в гімні України співаємо, що ми козацького роду! Україна завжди

існувала на перетині Східного і Західного світів та акумулювали силу та знання тисячолітньої історії людства. Цю землю наші предки за традицією носили в ладанці біля серця. І можна зробити висновок, що хто вміє відчувати та розуміти свою територію, той отримує її силу. Ця сила допомагала славетним героям України та її має отримати нова еліта нашої держави.

*Україна – територія унікального способу життя та світосприйняття. Сила цієї землі змінює людей. Ми вміємо влаштувати своє життя та організувати оточуючий простір, не дивлячись на зовнішні перешкоди. Сила землі для наших людей у здатності до відродження, яке неодмінно настає після будь-яких випробувань. **Відродження України відбувається сьогодні. І нам потрібна нова національна еліта, вихована в розумінні цієї території, наповнена силою цієї землі. Така еліта зможе дати Україні нові цілі, стратегію, вектори розвитку, позиціонування у світі. Наша земля – це наша сила.***

Людину виховує не лише сім'я, родина, оточення, але і суспільна та політична система, в якій вона росте та формується. Держава володіє інструментами впливу на свідомість особистості, підлаштовуючи її під власне середовище та умови існування. Цей процес може здійснюватися цілеспрямовано, формуючи в людині стереотип сприйняття світу та свого місця в ньому, розуміння власних прав і обов'язків, почуття безпеки або страху. **Під впливом цих факторів формуються особливі риси, спільні для всього населення – характеристики громадянина.**

Але для того, щоб сформувати характерні риси громадян, має бути застосований тривалий, систематичний та цілеспрямований вплив на особистість – виховний процес. Щоб виховний процес був результативний, повинна бути створена комплексна система виховання громадян, що використовує найрізноманітніші методи формування світогляду та починає виховний вплив із самого дитинства.

Саме тому сьогодні так гостро стоїть питання про застосування комплексної системи виховання активних громадян в Україні. Необхідно сформувати в наших громадянах громадянську свідомість, навчити легальним механізмам захисту своїх прав, виховати впевненість в собі, яка відобразиться на особистих, трудових, інтелектуальних, психофізичних, нарешті ментальних якостях населення.

Система виховання «Сила землі» передбачає:

- 1) *трансформацію вихованців відповідно до концепції активного громадянина – від звичайного до впливового громадянина.*
- 2) *освітню програму, що передбачає оволодіння професійними знаннями в результаті освоєння комплексу лекційних та тренінгових курсів.*
- 3) *освоєння вихованцями основ стратегічного мислення та їх застосування для актуалізації «Проекту Україна».*

4) вивчення українських традицій та фізичний вишкіл.

Виховна система «Сила землі» ідейно та змістовно ґрунтується на українських національних традиціях та сакральних знаннях даної території.

**Етапи трансформації людини у нашому проєкті
(Концепція активного громадянина)**

1. Учасник
2. Громадянин
3. Активний громадянин
4. Свідомий громадянин
5. Впливовий громадянин

1. Громадянин. Із досягненням повноліття будь-яка людина офіційно стає повноцінним громадянином своєї країни. Разом з паспортом вона отримує комплекс політичних прав, відповідальностей, обов'язків. Проте закріплення відповідних можливостей в Конституції чи нормативних актах не означає їх виконання на практиці. **Громадянина від негромадянина відрізняє бажання та вміння реалізовувати свої права на практиці та захищати їх у разі необхідності.** Конституція України, за свідченням експертів, одна з кращих у світі. Проте чи означає це, що українці користуються своїми громадянськими правами в повній мірі? Якщо населення країни байдуже, пасивне, схильне виражати своє розчарування пустими розмовами, а не діями, це не суспільство громадян. Таким суспільством легко керувати і використовувати в інтересах правлячої верхівки.

Громадяни (в системі виховання «Сила землі») – це люди, що народилися в певній країні, усвідомлюють себе її частиною та визнають її політичний устрій і систему. Вони приймають участь в управлінні країною через механізм виборів та інші демократичні процедури. Це особи, які знають свої права, вміють ними користуватись та усвідомлюють свою відповідальність.

2. Активний громадянин. Громадянин стає активним, коли починає брати участь у діяльності громадянського суспільства. Для цього він вступає в громадські об'єднання, стає учасником акцій, здатний оцінювати політичні події та реагувати на них в рамках закону. Активні громадяни – це не сіра маса пасивних людей, а сукупність мислячих індивідів. Громадянська активність означає залученість та участь у політичному житті країни, не пасивне споглядання, а дієве втручання. Важливою рисою тут є ініціативність та здатність до самоорганізації, володіння механізмами практичної реалізації своїх конституційних прав та їх захисту у разі необхідності.

3. Свідомий громадянин є наступною сходинкою на шляху вирощування громадянської активності. Свідомі громадяни не лише беруть участь у громадських акціях та рухах, але і успішно впливають з їх допомогою на

прийняття політичних рішень в державі. Свідомі громадяни – це громадські авторитети та лідери думок. Для цього необхідно не лише знати, свої права, але і володіти лідерськими якостями. Серед рис активних громадян є знання політичних та інформаційних технологій, володіння ораторським мистецтвом, креативне мислення, здатність до аналітики, спічрайтинг та ін.

4. Впливовий громадянин. Політичним впливом володіють люди, що займають посади в органах державної влади, лідери політичних об'єднань. Це люди з найглибшими знаннями та вміннями, але і найвищою відповідальністю. Від них залежить напрямку розвитку країни, це певним чином відображається на всіх без виключення членах соціуму. **Доступ до влади, участь в управлінні країною – прерогатива кращих з кращих, спеціально навчених людей, вартих довіри всього суспільства – еліти нації.**

Організація «Сила землі» передбачає виховання молоді від 6 років і має на меті вирощування та формування впливових громадян, нової еліти з подальшою імплементацією їх в органи державної влади. Система поділена на рівні, що мають назви тварин: Мураха, Вуж, Щука, Кіт, Хорт, Пугач, Сокіл. Кожному рівню відповідає звання в концепції активного громадянина. **Перехід на новий рівень означає набуття вихованцем певного комплексу знань, умінь та характеристик і готовність до засвоєння наступного, більш складного, курсу.**

Це будуть люди, які розділяють українські цінності, розуміють українські інтереси та готові працювати задля благополуччя України, повинні бути при владі та формувати майбутнє нашої країни.

Для цього створена та працює «Сила землі» - система, що виховує нову національну еліту з патріотичним світоглядом і стратегічним мисленням та інтегрує її у державну владу.

Докладно про проект «Сила землі» можна ознайомитися на офіційному сайті www.sylaz.org та скачати брошуру.

ПОЗИТИВНОЕ МЫШЛЕНИЕ И ЗДОРОВЬЕ

Ванакова Т.А., Харьковський національний університет імені В.Н. Каразіна, г. Харьков, +380689637246

Все, что создано на Земле руками человека, сначала существовало в виде мысли. Мысль всесильна (Шри Чинмой). Она разрушает или созидает. Человек живет в двух мирах: внутреннем и внешнем. Но он позволяет видимому миру господствовать в его жизни, отводя внутреннему миру лишь роль «зеркала». Обычно он действует, уделяя минимум внимания тому, как и о чем он думает. Неосознанность поведения дает возможность

руководить поступками человека подсознанию, в котором находятся убеждения и верования, основанные на страхах, сомнениях, воспоминания, неуверенности, зависти, гордыне, эгоизме, что приводит к возникновению болезни. Если негативные мысли даже не воплощаются в поступках, то все равно изменяют полевые структуры того человека, который их создает, а значит ухудшают работу и состояние его органов и систем. Отсюда следует, что если человек думает о болезнях и несчастьях, то скорее всего они и случатся. Если человек думает, какой он неудачник и как ему плохо живется, то так оно и будет. Но если человек мыслит о своем здоровье позитивно, радостно, с благодарностью, представляет себя, например, прекрасным, благоухающим цветком, то его здоровье и внешний вид будут улучшаться.

Суть позитивного мышления выразил Марк Аврелий: “Наша жизнь есть то, что мы о ней думаем”. Концентрируясь на положительной стороне какого-либо явления, можно добиться большой психической устойчивости. Каково мышление, таковы и эмоции. Улыбка помогает быстрее справиться с любой проблемой. Радость делает человека красивым внешне и защищенным от болезни внутренне. Когда Вы улыбаетесь, то не только сами ощущаете счастье, но также несете свет в жизнь окружающих. Сохранять во всех ситуациях уравновешенность – вот задача позитивного мышления и ключ к счастью и здоровью.

Единичная мысль не обладает большой силой, но многократно повторяя и визуализируя ее в духовном сердце, можно увеличить ее силу и достичь больших высот в здоровье, благосостоянии и духовности.

В Харьковском национальном университете имени В.Н. Каразина проводится определенная работа, направленная на внедрение позитивного мышления, работу над собой, в учебный процесс.

ДУХОВНОСТЬ ШРИ ЧИНМОЯ И ЗДОРОВЬЕ

Ванакова Т.А., Харьковский национальный университет имени В.Н. Каразина, г. Харьков, +380689637246

«Радость и счастье – единственный заслон от болезней», – так считает современный Духовный Учитель, философ, миротворец, поэт, композитор, музыкант, художник и спортсмен Шри Чинмой.

На пути исследования влияния духовности на здоровье человека огромное значение имеет истинное знание, что такое духовность. Сегодня в мире существует много определений духовности, но, в основном, они связаны с моральностью, которую устанавливает общество. Однако на земле существуют и в разное время существовали Великие Учителя человечества, которые принесли нам понятие духовности. Поэтому очень естественно спрашивать о духовности и как она влияет на здоровье у Духовного Учителя. Его задача – создать все условия для того, чтобы ученик в процессе осознания Истины был здоровым, так как невозможно эффективно заниматься духовной практикой, будучи больным и несчастным. Наличие

у человека радости и счастья является критерием правильности выбора им не только духовного пути, но и любого вида деятельности.

Что такое духовность у Шри Чинмоя? «Духовность – это Свет-сознание, соединяющий устремление человека и Сострадание Бога. Духовность – это не уход от мира реальности. Духовность – это не отрицание жизни, а в полном смысле слова принятие жизни. Жизнь нужно безоговорочно принять. Жизнь нужно одухотворенно осознать. Жизнь нужно полностью преобразовать. Жизнь предназначена для того, чтобы жить вечно».

Таким образом, понятие «духовность» связывается с понятиями Истина, Свет, Бог, сознание, устремление человека и Сострадание Бога, принятие и преобразование жизни. Только вертикальные взаимоотношения: концентрация внимания на здоровье, как божьем даре; молитва, обращенная к Творцу, и медитация о Нем; человеческие взаимоотношения, как проявление нашей божественности, – могут гарантировать хорошее здоровье. Вера, в такие аспекты Всевышнего, как всезнание, вседусущность и всемогущество, проявляемые в наших жизненных ситуациях и в нашем теле, а также благодарность Творцу и телу – основа духовности и здоровья.

ЭФФЕКТИВНОСТЬ БЕЗМОЛВНОЙ МЕДИТАЦИИ

Ванакова Т.А., Харьковский национальный университет имени В.Н. Каразина, г. Харьков, +380689637246

Одно из определений духовности Шри Чинмоя, – это стремление к Абсолюту. Академик А.Е.Акимов пишет: «...что Природа позаботилась о том, чтобы мы имели прямую связь с Абсолютом. Отсюда следует, что каждый человек может непосредственно общаться с Богом...».

Но в научных кругах понимание того, каким образом можно общаться с Абсолютом, еще окончательно не принято. А в мире Духовных Учителей это достигается концентрацией, молитвой и медитацией.

В физическом мире познание осуществляется на основе пятисенсорной системы чувств. В духовном мире познание духовных ценностей, таких как любовь, покой, свет, радость, доброта, искренность, чистота, уверенность и др. осуществляется с помощью концентрации и медитации.

Психофизика установила, что сознание человека способно «подключаться» к Сознанию Абсолюта. Это «подключение» является физической сутью того, что мы называем концентрацией внимания и медитацией. Медитация – это освобождение от всяких мыслей, отождествление с более высокими и высшими планами сознания, повышение уровня сознания. Наука утверждает, что сознание человека воздействует на «грубые» уровни реальности – плазму, газ, жидкость, и меняет сознание твердой материи, в которой они находятся, то есть мыслями и эмоциями меняется состояние органов и систем. В безмолвной медитации прекращается поток мыслей, происходит нисхождение полученного высшего сознания на пси-

хический и физический уровни человека без искажений, восстанавливает- ся нарушенный порядок.

Если человек хочет быть здоровым, ему нужно развиваться духовно. С этой целью можно сознательно отождествляться с объектами или явлениями природы (медитировать), несущими позитивные качества. Например, с восходящим солнцем (радость), со спящим львом (уравновешенность), с гнездом птицы (любовь), с заходящим солнцем (покой), с быстро- той оленя (успех), с сияющим пламенем (сила воли).

Поскольку основной причиной болезни являются негативные мысли и эмоции, а безмолвная медитация освобождает от них, то медитация – это то, что нам нужно для здоровья. Если заниматься медитацией ежедневно, то можно быть уверенным, что жизненные проблемы, внутренние и внешние, будут решены.

АВТОРСЬКЕ БАЧЕННЯ ІНТЕГРАТИВНОГО КУРСУ «МИСТЕЦТВО»: «САД ЛЮБОВІ ТА РАДОСТІ» ЯК ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ТЕХНОЛО- ГІЇ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ

Веселицька Н. В., Педагог-організатор; член-кор. Міжнародної Академії культури безпеки, екології та здоров'я; Директор Центру духовного розвитку та творчої ініціативи «Гармонія» та видавничо-інформаційного центру «Майстер-десант»

У запропонованій доповіді автор обґрунтував сутність інтеграції полі- мистецтва в шкільні предмети на міждисциплінарному рівні. Коли все, що відбувається в освітньому просторі школи спрямоване на формування навичок збереження здоров'я, гуманізації відносин між учнями і педагогами, школою і громадою, ґрунтуючись на ідеї самоцінності, єдності, усвідомлення вибору, особистого життєвого досвіду. Автор пропонує інтеграцію полімистецтва в методику навчання різноманітних видів художньо- мистецької діяльності, які дарують учням радість пізнання і відчуття творчості та наснаги. Авторська методика встановлює міжпредметні зв'язки, сприяє розвитку творчих здібностей учителів, допомагає їм засвоїти сучасні методи навчання.

Запропонована методика стане в нагоді студентам педагогічних ВНЗ, аспірантам, докторантам, вчителям-практикам.

Висновок.

1) Аналіз публікацій, досліджень і надання методики застосування «Граючий тренер» на прикладі казки «Пригоди малюка Ластика та його друзів із країни Небувалих звірів» є показником методичної культури педагога.

2) Застосування зазначеної методики сприяє здоров'язбереженню всіх учасників навчально-виховного процесу.

3) Підготовка вчителя до застосування вказаної технології повинна здійснюватися під час курсового і міжкурсового підвищення кваліфікації.

Ключові поняття і терміни:

полімістечтво, здоров'я збережувальна технологія, інтегративний курс, методична культура.

ДОВІРА ЯК ЧИННИК ЕТИЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН В ОРГАНІЗАЦІЇ

Винославська О.В., Національний технічний університет України
«КПІ», м. Київ. olenavynoslavska@gmail.com

Більшість психологів, які досліджували феномен довіри, вважають її ціннісною категорією. В такому контексті важливим завданням виступає узагальнення і поєднання як внутрішніх, так і зовнішніх чинників побудови людиною відносин довіри на соціально-груповому рівні.

В цілому довірчі очікування в групі зосереджені навколо професійної компетентності (рольові очікування), комплексу чеснот, що продукують довіру, зокрема високого рівня моральної свідомості, передбачуваності соціально-етичних вчинків тощо. К.Роджерс вважав, що «щирість і довіра є необхідними складовими таких взаємовідносин, які суттєво сприяють якості співробітництва» [3, с. 958].

На думку В.Заболотної, дослідження феномену довіри є важливим «для аналізу процесів формування довіри в конкретних ситуаціях, специфічних умовах, певних інституціональних контекстах, а також для розробки інструментів оцінювання та імплементації тих ціннісно-орієнтаційних компетенцій, які сприятимуть створенню довіри між індивідами, групами та інституціями» [1, с. 133]. У той же час, важливим є дослідження довіри як чинника впливу на розвиток зазначених ціннісно-орієнтаційних компетенцій, зокрема компетенцій з побудови етичних взаємовідносин. Останній підхід до вивчення довіри дозволяє нам розглядати її як чинник побудови етичних взаємовідносин у групі або організації, зокрема у просторі вищого навчального закладу.

При цьому, важливою умовою розвитку довіри між адміністрацією, викладачами і студентами університету і, відповідно, підвищення рівня етичності взаємовідносин між ними в процесі професійної взаємодії виступає дотримання ними психологічного контракту. *Психологічний контракт* – це не офіційний, письмово зафіксований договір між двома сторонами, а відносини довіри, засновані на прийнятті певних взаємних зобов'язань, що мають на увазі, це розуміння усіма учасниками навчально-виховного процесу взаємних зобов'язань, що існують всередині університету. Як правило, обидві сторони є упевненими, що дали обіцянку й прийняли однакові умови. Проте, це не обов'язково означає, що обидві сторони однаково розуміють всі умови контракту.

П. Мучинськи вважає, що психологічний контракт порушується, коли «будь-яка зі сторін розцінює іншу сторону як не виконуючу взяті на себе зобов'язання. ...Невиконання однією зі сторін узятих на себе зобов'язань перед іншою може зруйнувати як відносини, так і віру іншої сторони в наявність взаємних зобов'язань» [2, с. 356].

Дотримання адміністрацією університету психологічного контракту сприяє формуванню у викладачів і студентів відданості своїй організації. Саме тому етична стратегія університету повинна передбачати розвиток у всіх учасників навчально-виховного процесу високого рівня моральної свідомості та відповідального ставлення до прийняття рішень на основі принципів організаційної справедливості й умов психологічного контракту.

Реалізація університетом заходів, спрямованих на підвищення довіри між його керівниками, викладачами і студентами, є підтвердженням його зрілості й готовності до етичних взаємовідносин, спрямованих на інституційний та особистісний розвиток.

Література

1. Заболотна В.О. Етико-психологічні виміри довіри в контексті імплементації цінностей в бізнес-організаціях. – [Електронний ресурс]. – http://www.socd.univ.kiev.ua/sites/default/files/library/elopen/actprob16_124-133.pdf
2. Мучински П. Психология, профессия, карьера / Мучински П.; пер. с англ. – 7-е изд. – СПб.: Питер, 2004. – 539 с.
3. Роджерс К. Искусство консультирования и терапии / Роджерс Карл – М. : Эксмо, 2002. – 979 с.

МОРАЛЬНА КУЛЬТУРА ЯК ЗАСАДА ГУМАНІЗАЦІЇ СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ

Гур В.І., Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут», м. Київ? 095 449 3385, anat_ska@ukr.net

Суспільне життя з його всебічними способами взаємодії і відносин людей один до одного, до різних суспільних справ на усіх рівнях базується на моральній культурі кожної окремої людини та суспільства в цілому. В залежності від того, як ставиться особистість до своїх обов'язків, в той же час як відносяться до людини в родині, на виробництві, в державі тощо, залежить рівень гуманістичності даного суспільства. Підняти його рівень, зробити життя людей таким, щоб воно відповідало їх гідності, можна лише за допомогою підвищення рівня моральної культури. Життя підтвердило думку видатного філософа С. Л. Франка, який на початку 20 століття назвав етикою нігілізму спробу звести моральну культуру до технології спілкування. Моральна культура безумовно повинна сприяти виконанню кожною людиною своїх обов'язків. Проте головною її характеристикою є те, що вона спонукає кожну особистість всебічно розвивати свої сутнісні сили і реалізовувати їх на благо іншої людини, суспільства і людства в цілому. Звідси стає зрозумілим, що така зорієнтована на вищі цілі свого життя людина безумовно відповідає вимогам культури поведінки, але вона здійснює головне своє призначення в цьому світі – діяти творчо в ім'я людства. Вона реалізує смисл свого життя.

Із сучасного студента прагнуть виховати пристойного виконавця чужої волі. Його обов'язок в системі державного управління зводиться до

відповідальності перед керівником, в той час як моральна свідомість спрямовує його діяльність бути відповідальним за суспільство, яке б давало можливість кожному українцю всебічно розвинути і реалізувати. Як підкреслював С. Л. Франк, етика не може бути зведеною до регулятора повсякденних відносин, а в своїх змістовних характеристиках є сукупністю абсолютних загальнолюдських цінностей, головними з яких є гідність людської особистості, свобода, відповідальність. Як бачимо, етика як вчення про смисл життя з філософської точки зору розглядає людину, особистість якої є не просто як заданість суспільних відносин, а як носія власне неповторної гідності.

ПРОБУДЖЕННЯ ВРОДЖЕНОЇ ЕНЕРГІЇ КУНДАЛІНІ ЯК МЕТОД ДУХОВНОЇ ЕВОЛЮЦІЇ ЛЮДИНИ

Дерева'нко Д.Г., Всеукраїнська спілка об'єднань громадян «Асоціація Сахаджа Йоги України», Київ, (093) 187 15 60; dasha.derevianko@gmail.com

Роль основних релігій світу полягає в тому, щоб давати баланс суспільству. Пророки та інкарнації, такі як Крішна, Будда, Христос, Мохаммед, приходили в певні моменти, щоб утвердити чи пробудити певну якість в конкретному суспільстві. Ця якість, яка була не лише для цього суспільства, а для всього людства, могла поширитись в колективному несвідомому. Пришестя Ісуса Христа, наприклад, установило принцип прощення. Великі вчителі, серед яких Лао-Цзи, Конфуцій, Сократ, Авраам, Мойсей, Заратустра, установили якості праведності.

Завдяки своїй вродженій енергії Кундаліні людина може ввійти в колективне несвідоме і пробудити ці якості в собі. Це стало можливим завдяки відкриттю, яке було зроблено в Індії 1970 року і отримало назву Сахаджа йога. «Сахаджа» означає «вроджений», «йога» - «союз». Сахаджа йога означає, що кожна людина народжується з потенційною можливістю бути єдиною з Божественністю. Енергія Кундаліні очищає, живить, приводить в баланс внутрішню систему людини. Тонка система людини складається з трьох енергетичних каналів (правого, лівого та центрального), семи енергетичних центрів (чакр), які знаходяться у місцях головних нервових сплетін та енергії Кундаліні, яка знаходиться в основі хребта людини в трикутній кісточці «сакрум».

Кундаліні, піднімаючись вздовж центрального каналу, який відповідає за духовну еволюцію, пробуджує Дух людини, який знаходиться в серці. Будда назвав цей шлях «серединним», тобто вільним від крайнощів. Вздовж цього каналу розміщені чакри, які мають якості, пробуджені певним конкретним пророком чи інкарнацією, про що йшла мова вище. З пробудженням Кундаліні ці якості починають проявлятися спонтанним чином. Такій людині не потрібні зовнішні заборони не робити деструктивних дій, оскільки у неї не має бажання вчиняти їх.

Процес пробудження Кундаліні не вимагає багато часу та особливих зусиль; він не залежить від релігійної приналежності чи системи вірувань, а визначається лише бажанням людини пробудити цю енергію. Сахаджа

йога об'єднала і врахувала попередні напрацювання духовних систем, а також доповнила новими, які експериментально підтверджені низкою досліджень, зроблених по всьому світу, зокрема в Індії, Англії, Румунії, Україні.

ЕДИНСТВО МЫСЛИ, СЛОВА И ДЕЛА – ОСНОВА ДУХОВНОГО РАЗВИТИЯ ЛИЧНОСТИ

Калашникова Р.М., г. Кировоград

*“Любой цели достигнет тот,
чь дела, мысли и слова Едины”*

Альберт Эйнштейн

Елена Петровна Блаватская принесла западному человечеству обновлённое учение Божественной мудрости – Теософию, в основу которой положено три основных закона: закон Единства всего сущего, закон Кармы и закон Перевоплощения. Ближе всего, на мой взгляд, к теме сегодняшнего Форума первый закон – закон Единства всего сущего, одна капля которого находится в каждом его аспекте. По духовным меркам таким аспектом будет Единство мысли, слова и дела, которое составляет духовную природу человека.

Один из крупнейших мыслителей Нового времени, индийский философ Свами Вивекананда всегда утверждал, что Единство мысли, слова и дела – есть непреложный закон, следуя которому человек может воспитать в себе предельную искренность, бескорыстие, самоотверженность, может поднять и расширить своё сознание, стать истинным тружеником на духовной ниве и, действительно, достичь “любой цели”.

Но прежде чем говорить о том, как этот закон способствует духовному саморазвитию личности в целом, рассмотрим каждый аспект его Триады фрагментарно. Несмотря на то, что каждый из нас читал, слышал и, наверняка, задумывался над тем, “что такое мысль”, где и когда она зарождается, каково её значение в жизни человека, начнём всё же именно с неё.

Для начала обратимся к труду Е. П. Блаватской “Тайной Доктрине”, том I, Космогенезис, в котором раскрываются 4 этапа Мироздания. Для нас, в данном случае, важен как раз II-й этап, который указывает на Первое Пробуждение Вселенной к Жизни, ко Дню Браммы. Здесь мы узнаём, что толчком к этому Пробуждению явилась Мысль, которую называют ещё “Замыслом Творения”. Такое определение относится к Абстрактному, Непроявленному Миру. Но всем известна универсальная аксиома Великого Гермеса Трисмегиста: “Как наверху, так и внизу; как на Небе, так и на Земле”. Тогда, здесь, на Земле, “толчком” к любому проявлению, любому результату или следствию, будет Мысль-Идея человека, которая порождает его Карму, то есть его судьбу: хорошую или плохую. Ибо, Мысль задумывает всё, что будет потом, что и приведёт к последнему аспекту в указанной Триаде – к действию, и станет причиной того или иного результата или следствия.

В книге “У ног Учителя” Джидду Кришнамурти пишет: **“Если есть противоречие между тем, что мы говорим и тем, что мы думаем, значит, первоначальная причина лежит в Мысли, потому что Она это задумала”**. Если Мысль будет “правильной”, то и внутренний Мир человека будет строиться по образу и подобию. **“Каковы его мысли, таков будет и сам человек”**, - пишет Елена Петровна Блаватская в работе “Карма или Закон причин и следствий”. Далее она говорит, что **“...мысль строит характер человека. Характер – главное богатство человека. Именно характер позволяет человеческой личности достичь полной внутренней гармонии, достигнуть самореализации. Наши мысли, действуя на нас самих, создают наш умственный и нравственный характер; благодаря кармическому воздействию на других они завязывают кармические нити, которыми люди будут связаны в последующем воплощении. Каждая наша мысль, каждое чувство и каждый поступок идут из прошлого и влияют на будущее. Мысль человеческая - одна из разряда трёх составляющих сил, которые строят человеческую судьбу”**.

Можно привести также слова епископа Чарльза Ледбитера, который писал: **“Если мы всегда думаем, то есть мыслим, о хороших вещах, то мы, конечно, не будем говорить о злых вещах, потому что мы говорим то, что находится в нашем уме, и если наша мысль хороша, то и речь будет хороша, а затем и действие, которое последует, также будет хорошим. Эффект превосходства в правильной мысли должен, очевидно, выразиться в правильной речи”**.

Нужно ли после этих слов приводить ещё какие-либо утверждения о значении и силе мысли? Мне кажется, нет. Но любая мысль сама по себе, пусть даже самая чистая, самая светлая и возвышенная, будет “ничто”, если она не материализуется во второй аспект закона непреложности – в **Слово**. Ибо, чтобы реализовать свои мысли, человеку необходимо как раз **Слово**, которое лежит в основе **речи**. Елена Петровна в главном труде своей жизни “Тайной Доктрине”, том II, Станца IX, Стих 36, показывает, что одно из самых замечательных достижений 4-й Коренной расы – расы Атлантов, было появление и развитие **Речи**.

Но **“В начале было Слово, и Слово было у Бога, и Слово было Бог. Оно было в начале у Бога. Всё через Него начало быть, и без Него ничего не начало быть, что начало быть”** (Св. Евангелие от Иоанна, глава 1).

Это Слово, которое в Книге Дзиан, или Книге Истинного Знания, которой от роду 1 млн. лет, именуется Глас, есть материализованная Мысль Вселенского Разума. Это Слово сотворило наш Проявленный Мир. А человеческое Слово, которое “было в начале”, явилось материализованной духовной человеческой мыслью. С развитием разума у человека начала развиваться и Речь, которая лежит в основе **праведного поведения и действия**. Какое будет **Слово**, такое будет и **Дело**.

Инструментом, производящим речь, есть **Язык**. Язык – это показатель истинной воспитанности человека. Слова, которые слетают с языка, говорят о культуре человека, отражают его внутреннее состояние, его внут-

ренный мир. Здесь очень ценно прислушаться к совету Анни Безант, которая в работе “Законы Вечной Жизни” провозглашала: **“Давайте не задевать или ранить чувства других. Давайте будем осторожны, так как наши мысли, слова и дела затрагивают жизни других. Особенно наш язык должен быть мягким, и наши слова должны быть нежными и любящими”**.

От того, сколько Огня Сердца и Разума человек вложит в **Слово**, зависят его поступки и действия, которые можно отнести к третьему аспекту непреложного закона о Единстве мысли, слова и дела. **“Мы должны всегда помнить, - пишет Анни Безант в книге “Учение Сердца”, - что наши действия – результат двух факторов: желания самоудовлетворения и желания блага другим, - и целью наших непрерывных усилий должно быть ослабление этого первого, так как оно не может быть уничтожено, пока зерно “самости” в нас ещё живёт. Зерно это может быть уничтожено... благодаря развитию чувств благоговения и праведной деятельности”**.

Каким же образом можно обеспечить развитие этих чувств и обеспечить праведную деятельность? Только таким, при котором все три аспекта закона непреложности **Мысль – Слово – Дело будут Едины**. Формированию такой единой концепции духовного саморазвития личности способствуют общечеловеческие ценности, которые изначально присущи каждому из нас, с которыми мы рождаемся, их надо только проявить и осознать. К ним относятся:

1. Истина, интеллектуальный аспект, (правдивость в мыслях, словах и делах в их Единстве).

2. Праведность, физический аспект, (правдивое поведение через Единство мысли, слова и дела).

3. Мир или умиротворение, эмоциональный аспект, (внутреннее спокойствие, умение творить, создавать вокруг себя позитивную, созидательную атмосферу).

4. Любовь, нравственный аспект, (золотая нить, которая пронизывает и удерживает ВСЁ в ЕДИНСТВЕ и КРАСОТЕ).

5. Ненасилие (не причинение вреда кому, или чему бы то ни было, ни в мыслях, ни словом, ни действием).

Чтобы лучше понять, как они влияют на духовное формирование личности, рассмотрим их несколько подробнее:

Истина, интеллектуальный аспект. Поиск истины есть отражение стремления человека к познанию самого себя и окружающего мира. “Корень действий лежит в мысли”, - отмечал Герберт Спенсер. За всяким действием стоит мысль и очень важно, чтобы она была доброй. Необходимо научиться контролировать мысли, чувства, эмоции, желания. И тогда человек будет не только задавать себе вопросы: “Кто я?”, “Какова цель моей жизни?”, “Как мне жить полной жизнью в текущий момент”, “Как мне

познать своё внутренне Я?”, но и будет получать на них ответы. Осознание истины открывает путь мощному потоку энергии, который наполняет внутреннее пространство человеческого существа. Истина составляет единство триады мысли, слова и дела.

Праведное поведение, физический аспект. Принцип праведного поведения – не причинение вреда ни самому себе, ни другим людям, ни природе. Для этого необходимо знать, уважать и выполнять законы Природы, морали и нравственности. Прежде чем совершить тот или иной поступок, необходимо обратиться к голосу Совести, почувствовать конечный результат, укреплять те мысли, слова и действия, которые уведут человека от плохого поступка и подскажут путь к хорошему. Праведное поведение – это то, что рождается в сердце.

Мир или умиротворение, эмоциональный аспект. Мир – это гармония, равновесие, душевный покой, умение творить, создавать вокруг себя позитивную, созидательную атмосферу. Достичь этого можно, если успокоить и контролировать свой ум, который стремится увеличивать желания человека. А в случае неудовлетворённости того или иного желания, ум человека отравляется негативными мыслями, которые в конечном итоге лишают его внутреннего мира и покоя. Ясность и чистота ума необходима каждому, чтобы поддерживать мир внутри себя и жить в мире со всем и со всеми, что и кто нас окружает.

Любовь, нравственный аспект. Единство достигается через любовь. Любовь, словно золотая нить, пронизывает и удерживает в Единстве фрагменты общечеловеческих ценностей: Истину, Праведность, Мир и Ненасилие. Слова, содержащие любовь, это уже и есть сама Истина. Когда мотивом действия является любовь, то такое действие становится Праведным. Когда чувства человека наполнены любовью, он испытывает внутреннее спокойствие, радость и счастье, становится уверенным в себе и живёт в мире со всем миром. А Любовь, как понимание, есть Ненасилие. Поэтому Великие Духовные Учителя призывают:

Начните день **с Любви**,

Проведите день **с Любовью**,

Наполните день **Любовью**,

Завершите день **Любовью**.

ЭТО ПРАКТИКА ИСТИННОЙ ЛЮБВИ ЧЕЛОВЕКА!

Ненасилие, духовный аспект. Эта ценность является продолжением четырёх предыдущих. Ненасилие рассматривается как не причинение вреда живым существам ни мыслью, ни словом, ни действием. Для этого необходимо воспитать в себе миропонимание, тогда придёт осознание взаимосвязи всего Сущего в Мироздании, а также того, что мы есть единая божественная субстанция, и это позволит человеческой личности испытать благоговение перед гениальным чудом Творения и ощутить чувство всеобщего единения. Ненасилие – это высшая ступень общечеловеческих ценностей. Каждый, кто стал на путь теософского движения, духовно-го саморазвития должен, прежде всего, сам зажечь светильник общечеловеческих ценностей в своём сердце, чтобы зажигать другие сердца, на-

полнять их неземной бескорыстной любовью и божественными качествами, руководствуясь принципами: **любить всех, служить всем!**

Из вышесказанного следует, что достичь Единства мысли, слова и дела, создать таким образом основу для своего духовного роста, человек может только изменив самого себя, опираясь на общечеловеческие ценности. Ибо, они являют собой единое целое, они неотделимы друг от друга как грани алмаза. Оттачивая каждую такую грань, человек оттачивает сам себя. Елена Блаватская в книге “Карма, или Закон причин и следствий” писала: “Человек сам строит свой дом, в его власти перестроить его до основания, сделать его прекрасным. Когда он **думает, чувствует и стремится**, он как бы работает над мягкой и пластичной глиной, которую мнёт и формирует по своему усмотрению, но глина эта мягка только пока в руках его; сформированная, она быстро затвердевает. Вот почему сказано: “Взгляните! Глина в огне твердеет и делается железом, но **форму ей дал сам гончар. Человек, ты вчера был господином, ныне господином твоим стала судьба**”.

Чтобы создать свою судьбу, свою карму чистой, красивой, светлой, чтобы войти в эволюционный поток жизни, важно подняться до уровня понимания необходимости духовного роста через гармонию мысли, слова и дела, важно всегда говорить то, что ты думаешь и делать то, о чём ты говоришь. Только в таком Единстве – Сила.

Борись с нечистыми мыслями раньше, чем победят они тебя. Уничтожай их, как они убить тебя стремятся. Ведь если ты их пощадишь, они укоренятся и вырастут, всё победят они... О ученик, смотри, ведь даже тень их не должна коснуться до тебя.

Голос Безмолвия

ВЗАЄМОВІДНОСИНИ ЯК ЧИННИК ВІДКРИТТЯ ВЛАСНОГО ПОТЕЦІАЛУ ТА ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВ СПІЛЬНОГО ЗРОСТАННЯ

Канафоцька Г.П., Київський університет ринкових відносин, м.Київ,
Тел.0956147269, e-mail: g_kan@ukr.net

Взаємовідносини – це все, що у нас є. Вони формуються в природних та штучно створених структурах. Природними організаціями-організмами (за Андреем Шептицьким) є сім'ї та громади, об'єднані за конкретними ознаками даної природності. Більш віддаленими від природних є різні спільноти громадян, утворені для забезпечення потреб та захисту прав своїх членів. Ще більш віддаленими від природних є держави, «але все-таки ще спертими на природні сили» [1]. Штучними утвореннями у результаті людської взаємодії є різні інституції державного та комунального підпорядкування, ринкові інституції різних форм власності та, як уже означено вище, - самі держави. Саме штучні інституції потребують відповідних управлінських інновацій, які дозволять наблизити їх до природних та створити таке

середовище позитивної взаємодії, в якому в результаті взаємовідносин між членами колективу найкраще відкривається людський потенціал.

Створення і підтримку взаємовідносин в організації вдосконалюють процеси, що ведуть до громади (організації), тобто – до розуміння, зближення, вміння цінувати одне одного, при яких власне зростання і розвиток означає не лише прагнення наповнювати власне життя змістом з його реалізацією, а й означає прагнення до взаємодії при цьому з іншими людьми [2].

Взаємовідносини, як мінімум, формуються на рівні команди в організації чи в організації в цілому, що сприяє привнесенню змін в їх внутрішнє середовище, і, як максимум, - на рівні громад і соціуму як зовнішньому середовищу зі своїми змінними. Ці середовища є взаємопов'язаними та взаємодоповнювальними. Доки ми не починаємо взаємодіяти у цих середовищах з іншими людьми, ідеями, подіями, доти ми не пробуджуємо свій потенціал. Відкриття власного потенціалу дозволяє людині скористатися свободою вибору змінити світ на краще, якщо це можливо, змінити себе на краще, якщо це необхідно, піднятися над і вийти за межі існуючого становища, змінити відношення до складних обставин на привід для досягнень на людському рівні та відчувати свою унікальну значущість у процесах, які відбуваються в їхніх організаціях [2]. При цьому організація розглядається як соціальна категорія і одночасно як засіб досягнення цілей, де люди будуть стосунки і взаємодіють, усвідомлюючи і відкриваючи свій потенціал.

Відкриваючи свій потенціал, людина не лише зростає як професіонал, а й зміцнює при цьому позиції організації, в якій працює. Тому керівництву потрібно намагатися поєднати плани кожної людини зі стратегією розвитку організації [3]. А ще приділити особливу увагу в процесі досягнення стратегії розвитку організаційної культури, в якій відобразити найбільш важливі положення діяльності організації, базовані на спільних організаційних цінностях, культивування і використання яких сприяє інтеграції всіх категорій працівників на основі прихильності обраній стратегії, правилам і нормам організації, що підтримують дані цінності [4].

Якщо об'єктом організаційної культури може бути будь-яка соціально-економічна система, що піддається управлінню, то її предметом якраз є формування взаємовідносин і взаємозв'язків між елементами системи (людьми чи підрозділами, індивідами в організації та зовнішнім середовищем), що забезпечують самоорганізацію соціально-економічної системи, а також процес формування основних цінностей організації [5], що відкриває внутрішню мотивацію до росту, розвитку і відкриття потенціалу членів колективу та всієї організації за рахунок впровадження інновацій у процес досягнення стратегій. Саме інноваційні процеси у парадигму змін сприяють інтеграції, формують відданість організації та забезпечують синергетичний ефект командної взаємодії. Наявність в організації самоорганізації, інтеграції та синергії – ознаки забезпечення в ній позитивної взаємодії у процесі формування таких взаємовідносин у колективі, які дозволяють відкрити його членам свій потенціал, а організації наблизитися до мети – діяти як єдиний живий організм, що забезпечує органічне об'єднання особистостей, здатних продукувати нові ідеї і втілювати у життя необхідні зміни. Нові ідеї

– результат творчої діяльності людини. Результат змін – синергетичний ефект командної взаємодії.

Суть ідеї командної роботи, як і організаційної культури, також полягає у формуванні та підтримці спільних організаційних цінностей, що сприяє досягненню ефективності діяльності як окремої команди, так і структури загалом, а членам команди забезпечує умови для самореалізації, бо передбачає при формуванні спільних цінностей їх поєднання з особистісними цінностями та мотиваціями кожного. Відмінність команд від інших форм робочих груп полягає в досягнутих результатах, бо команда прагне більшого, окрім особистих досягнень її членів. Ефективна команда завжди має результат, більший суми його складових, бо здатна забезпечити ефект синергії. Але здатність забезпечити не дає гарантії його отримати. А от високоефективна команда такий ефект не лише здатна, а й гарантовано забезпечить, бо усі її члени мають причетність до випрацьовування спільної мети, завдань, норм, правил, цінностей своїх організацій, що дозволяє проявляти високу зацікавленість кожного члена команди в загальному успіху і особистому зростанні один одного, за рахунок чого і створюється синергетичний ефект співпраці.

Небажання людини поступитися всім задля кар'єри росте, через що підвищується попит на роботу, яка, перш за все, задовольняє морально, бо людину цікавлять не лише питання, що вона отримає та що вона пропонує, але й питання про те, чи разом з нею на роботі її душа, а найголовнішим питанням стає питання про те, як ми можемо зростати всі разом [6] у процесах вибудовування таких взаємовідносин, що дозволять не лише відкрити, а й зреалізувати власний потенціал.

Література

1. Митрополит Андрей Шептицький «Як будувати рідну хату». Видавничий відділ Фондації «Справа Патріарха Йосифа». - Тернопіль – 2012. - 48 с. – С.4-5.
2. Канафоцька Г.П. Менеджмент творчості: навч. посіб./ Г.П. Канафоцька; Київ. ун-т імені Б. Грінченка, Ін-т лідерства та соціальних наук. – К.: Київ. ун-т імені Б. Грінченка, 2010. – 40 с. – С.27.
3. Канафоцька Г.П. Менеджмент організації в контексті нової парадигми менеджменту – менеджменту творчості/ [о.Володимир Демчук, Браун Вільям та ін.]; Орієнтири управління: Практичний посібник для директорів католицьких шкіл та інших шкіл християнського спрямування; за заг. ред. с.Христофори М. Буштин, СНДМ. – Львів: Видання Комісії УГКЦ у справах освіти та виховання, 2014. – 138 с., С.72-109. – С.99.
4. Канафоцька Г.П. Теоретико-методичні основи організаційної культури загальноосвітнього навчального закладу: навч.-метод.посіб./ Г.П.Канафоцька, В.А. Нідзієва. – К.: Педагогічна думка, 2015. – 128 с.- С.27.
5. Канафоцька Г.П. Організаційна культура навчального закладу: навч. посіб./ Г.П. Канафоцька; Київ. ун-т імені Б. Грінченка, Ін-т лідерства та соціальних наук. – К.: Київ. ун-т імені Б. Грінченка, 2011. – 40 с. – С.19.

6. Мистецтво управління персоналом. Таланти і лідери. Книга 1. Б-ка журналу «управління компанією»/ Відпов.ред.: Ю. Наврузов, Н.Черепухіна. – К.: Вид. О.Капусти, 2002. – С.25-26.

ЧЕРЕЗ ОДУХОТВОРЕННЯ ОСВІТЬОГО ПРОСТОРУ ДО ДУХОВНОГО СУСПІЛЬСТВА

Копосов П. Г., ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Телефон: 0992703363, e-mail: koposovpg@rambler.ru

Автори багатьох наукових статей на тему духовності дотримуються тези про те, що провідною тенденцією духовного життя українського суспільства виступає відродження і оновлення системи духовних цінностей. Проте, варто вести також мову і про долучення до них широких верств населення, особливо молоді. Адже в часи активізації масової поп-культури в свідомості більшості громадян цінності підмінюються низькопробним псевдокультурним продуктом. Висловлюється також думка про те, що будь-яка революційна епоха починається з переоцінки минулого, його духовних цінностей, духовного оновлення. Теза об'єктивна, проте оновлення в культурній сфері суспільства не завжди узгоджується з духовними потребами окремої особистості, і часто є історично кон'юнктурним. Тому так важливо берегти і сповідувати ті цінності, які випробувані часом і не залежать від історичної кон'юнктури.

Культурологами з'ясовано, що кожна культурна епоха має визначений «культурний проект», який виникає як відповідь на актуальні проблеми часу та такий, що уособлює шлях і засіб їх подолання. Такий проект визначається як дух епохи, який зв'язує воедино суспільне ціле та відрізняє одну спільність від іншої, одну епоху від іншої, та виступає як акумулятор сенсів. Проте, на нашу думку, продовжується практика «вилиття води з дитиною», заперечення часто переважає над збереженням культурних і духовних досягнень тієї чи іншої епохи, жодна з яких не є лише однозначно негативною чи однозначно позитивною.

Відомий педагог, психолог, гуманіст Ш. Амонашвілі наголошує, що на межі двох епох – минаючої епохи технократизму та наступаючої епохи Серця і Духовності – відроджуються найвищі духовні та моральні цінності, відбувається переоцінка цінностей, йде відновлення освітньої сфери у бік духовності, гуманізації та гуманітаризації, пошуку систем розвитку особистості. Цей період межі епох, – коли та епоха, що минає, не хоче йти і почуває в собі сили, а та, що настає, – не встигла ще набрати сил, – складний і суперечливий. Все це впливає на оновлюючий рух в освітній сфері, воно відбилосся й у визначенні цілей, завдань і змісту Нової школи, Школи Життя. Тобто поселивши духовність у шкільних стінах, ми закладемо міцний духовний фундамент у суспільстві.

Література

Школа Життя. /Пер. з російської. Хмельницький: Подільський культурно-просвітительський центр ім. М. К. Реріха, 2002. – 172 с. 36-37.

КОНЦЕНТРАЦИЯ ЧЕЛОВЕКА КАК ПРИЗНАК РАЗВИТИЯ ЦИВИЛИЗОВАННОГО СОЦИУМА

Крец Анна Михайловна, член Общественного совета ради при Министерстве культуры, PhD в сфере международных отношений, глава Общественной организации «Помощь и милосердие», г. Киев, Украина

Статья посвящена анализу феномена гениальности в методологии философии и психологии. Гениальность рассматривается в философии как онтологическую характеристику человека и в психологии как свойство личности. В основной части статьи раскрываются различные представления о гениальности, ознаменовавший собой изменения в мировоззрении человека и общества.

В статье подчеркивается, что на формирование гениальности оказывают влияние общие для всех гениальных людей факторы, главными из которых умение сконцентрироваться на определенной задаче.

По мнению автора существует связь между концентрацией на определенной задаче и гениальностью и соответственно существует возможность раскрыть в себе гениальность через развитие концентрации.

Ключевые слова: гений; гениальность; концентрация; талант.

Вопросы гениальности рассматривались такими учеными и философами как П. Гассенди, Т. Гоббс, Дж. Локк, Вольтер, К. Гельвеций в материалистическом направлении, а также Эфроимсон В., И. Кант, Жорж Бюффон, Уордсворт считавшие что гений привносит в этот мир что-то новое, и в гениальности заключено большое терпение, Гете, Томас Карлейль, Ф. Шлегель, И. Кант, Ф. Шеллинг, А. Шопенгауэр, К. Гельвеций, Б.М. Теплов, С.И. Рубинштейн, С. Аделаджа рассматривающие гениальность как способность к концентрации, к самостоятельному мышлению, постоянному творческому труду.

Все великие открытия, изобретения совершались в условиях максимальной концентрации. Томас Эдисон мог работать сутками в лаборатории, не замечая времени, чувства голода и усталости.

Исаак Ньютон, английский физик, математик, механик и астроном, один из создателей классической физики говорил о гениальности так: «Гениальность – это терпение мысли, сосредоточенной в известном направлении». Другими словами – это концентрация на определенной, заранее заданной теме.

Одним же из обязательных условий гениальности человека без выраженных психических аномалий является проявление сверх-усилий на протяжении длительного времени в достижении цели. При этом гений сконцентрирован на своей узкой задаче и не распыляется на их множество. То есть гений сконцентрирован на цели плюс к этому обладает сильной страстью стремления к ней, дающей ему энергию для сверх-усилий. [4].

Итак, отличительным признаком всех выдающихся личностей, гениев своего времени – есть концентрация на своей цели или мечте, или другими словами «терпение мысли, сосредоточенной в известном направлении». У каждого гениального человека была страсть к достижению определенных целей. Каждый имел собственную цель, на которую концентрировал полностью свое внимание, посвящал этому свое время, а значит свою жизнь.

Когда нам удается фокусировать и направлять свои мысли в одном направлении и на одну задачу, то это ускоряет скорость и эффективность исполнения задач: любое дело получится в несколько раз быстрее чем, когда человек расслаблен. Обычно человек тратит много времени на процесс, посторонние вещи вместо того, чтобы сфокусироваться на одном деле и довести его до конца - особенно это проблема присутствует в разуме и мыслях.

Концентрация не только увеличивает эффективность. Концентрация – это сосредоточенная энергия. Если взять увеличительное стекло, то с его помощью, можно сконцентрировать пучки света так, чтобы разжечь огонь. Умение концентрироваться - это умение мобилизовать мысли и сконцентрировать их в одной точке. Благодаря этому были совершены многие открытия.

Даже посещение «музы», является результатом концентрации.

Как говорил Георг Вильгельм Фридрих Гегель «Вдохновение... есть не что иное, как то, что находящийся в состоянии вдохновения весь поглощен предметом, всецело уходит в него и не успокаивается, пока не найдет вполне соответствующую художественную форму и не даст ей последнего чекана, не доведет её до совершенства».

Итак, концентрация – это

- ***собранность мысли***
- ***сосредоточенность сердца, мысли, внимания, умственной энергии в одном направлении***
- ***умение быть целеустремленным***

Концентрация требует сознательно поставленных рамок и ограничений: «Сосредоточьтесь на существенных вопросах для принятия решения –это значит пойти сквозь одну дверь и закрыть все остальные» (Абрахам Железник).

Рассмотренные в этой статье примеры того, как гениальные люди достигли своего успеха, максимально раскрыв заложенные способности и таланты через концентрацию, мы можем выявить общие для всех принципы раскрытия в себе потенциала гениальности:

1. **Необходимо выбрать объект фокуса, концентрации** – всеобъемлющая, всепоглощающая цель. Выбрать цель и изолировать себя от других целей, сосредоточившись на главной.

2. **Принять решение.** Нужно использовать силу намерения. Принять решение следовать поставленной цели. Концентрация дает мощный адреналин и мотивацию. В таком состоянии человек становится, как заведенный, он можно достичь любую цель.

3. **Постоянство и сфокусированность мысли.** Думать только в определенном направлении, на заданные целью темы. При этом оградить свои мысли от всего другого в том числе от переживаний.

4. **Практиковать уединение:** оставаться одному с мыслями, книгами. Так как гениальные мысли рождаются в тишине, а не в шумной толпе.

5. **Визуализировать свой результат.** Еще до начала работы нужно представить, как будет выглядеть конечный результат и визуализировать сам процесс.

Необходимо развивать в себе концентрацию мысли. Не обязательно нужно ждать экстремальных ситуаций. Нужно практиковать концентрацию каждый день. То, насколько часто и эффективно нам будет удаваться это делать, настолько это станет нашим искусством. Учитесь направлять энергию зрения, слуха, мыслей в одном направлении – дум

ВЗАЄМОДІЯ З ІНТЕРНЕТ-СЕРЕДОВИЩЕМ, ЯК ІНДИКАТОР ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСОБИСТОСТІ

*Мейтарчан С.Ю., Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут», м. Київ, 095-584-3788,
svitlana.meytarchan@gmail.com*

Інтернет міцно увійшов у наше життя. Ставши для нас альтернативною реальністю, він запропонував нам вибір між світом речей і Інтернетом.

Наукові дослідження інформують нас про значні зміни у психіці і діяльності мозку людини під впливом Інтернет-середовища. Серед виявлених позитивних впливів - покращення діяльності мозку у людей середнього і похилого віку, активізація пам'яті, зору, читання і мовлення. Водночас значно більша кількість дослідників інформує нас про негативні і навіть фатальні наслідки надмірного захоплення Інтернетом.

Так, термін інтернет-залежність запропонував Айвен Голдберг у 1996 році для опису патологічного, нездоланного потягу до використання Інтернет. Діагностичними критеріями стали ознаки, спільні для інших нехімічних залежностей:

1. Виникнення дистресу внаслідок надмірного користування Інтернетом.

2. Шкода фізичному, психологічному, міжособистісному, сімейному, економічному та соціальному статусу особистості.

Залежність (аддикція) трактується як нав'язлива потреба, що рухає людину до певної діяльності. Проблема Інтернет-аддикції (хворобливої надмірної пристрасті до Інтернету) починається тоді, коли стремління звернутися до мережі пов'язане зі зміною психічного настрою, коли воно домінує у свідомості як центральна ідея, веде до відриву від реальності. Тоді починається процес, під час якого людина не тільки не вирішує важливих для себе питань, але й зупиняється у своєму особистісному розвитку.

Першими ознаками негаразду можуть бути нав'язливе бажання зайти в Інтернет; радісне очікування наступного онлайн-сеансу; збільшення часу

знаходження в мережі; зростання витрат на Інтернет. Більш серйозними проявами є нездатність контролювати свій час в Інтернеті, порушення режиму сну або харчування, ігнорування власних справ (від побутових до професійних), наявність «синдрому відміни», коли відсутність Інтернету викликає поганий настрій та самопочуття, відчуття тривоги, емоційне та рухове збудження і т. ін.

Важливо відмітити, що Інтернет-залежність, як і будь-яка інша, є ознакою існування прихованої невіршеної проблеми, яку особистість намагається ігнорувати в реальному житті, а Інтернет – лише спосіб оминати проблему, втекти від самого себе.

МОРАЛЬНО–РЕЛІГІЙНІ КРИЗИ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

***Огірко О.В.,** Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького, м. Львів,
тел.(067)2702083, E-mail: Ohirko@yandex.com*

Розгляд проблематики людини в період молодості вважається особливо важким як для батьків і педагогів, так і для самої молоді. Разом із дорослішанням змінюється ситуація молоді людини: до неї вже ставляться вищі вимоги з боку різних соціальних інститутів, та й сама молодь ставиться до себе значно прискіпливіше, мусить дати відповідь на численні внутрішні й зовнішні запитання і вимоги. В сучасності термін «криза» частіше вживається у негативному значенні. Багато людей, зокрема молодь, старається його уникати. Слово «криза» походить від грецького «ксіуйт» і означає: відокремлення, вибір, спір, перевага, суд, незгода, засудження розв'язання, інтерпретація [1, с.5]. Аналізуючи суть кризи, можна виявити кілька її характерних рис: вона може бути позитивним досвідом, оскільки відкриває перед людиною нові можливості, але через брак правильного шляху розв'язання, може на молоду людину вплинути негативно. Все залежить від того, якою є реакція на кризу, і чи знайде в своїй безпорадності людина допомогу іншої. Дехто переживає багато криз, інші хоч і не багато, проте дуже тяжких. Криза допомагає встановити певну ієрархію цінностей та рішень. Можна сказати, що криза дає молодій людині досвід. Для порівняння можна взяти країни Далекого Сходу, в яких для кризи використовували два ієрогліфи: один означав небезпеку, якої не уникнути, а інший – нагоду, можливість. Отже, криза в далекосхідному народі поєднує в собі те, що є водночас небезпекою і шансом, загрозою і перспективою [1, с.6]. Кризи молоді людини можна поділити на екзистенційні (кризи існування), кризи розвитку, ситуаційні кризи і релігійні кризи. Серед типів екзистенційних криз людини є криза ідентичності. Джерелом цієї кризи є труднощі з відповіддю на питання: хто я? Ким я є як людина, студент? Сучасний світ є дуже багатий на інформацію, а також є дуже приманливий. В пресі, телебаченні, радіо, інтернет можна побачити дуже багато цікавих пропозицій, всі вони рекламують молоді шляхи до успіху. Молода людина веде боротьбу за власну ідентичність, за те щоб бути собою, маючи певні завдання і цілі.

Криза ідентичності не обмежується лише пошуками власної індивідуальності, а може бути кризою професійної ідентичності та національності. Сучасність ставить молоду людину розрізняти між «хочу» і «можу». В наш час дуже багато молодих людей через економічне становище їде далеко за кордон у пошуках кращої долі, через те можуть себе там і не віднайти. Економічна нестабільність, недостатній рівень соціальної захищеності, відсутність дієвих законів, нормативних актів з питань правових відносин молоді і суспільства формує у молодих людей невпевненість у майбутньому і призводить до негативних явищ як алкоголізм, наркоманія, поширення венеричних захворювань. Останнім часом серед студентів вищих навчальних закладів спостерігається зростання злочинів, зокрема таких як грабіжництво, розбійні напади, крадіжки державного та приватного майна. Сьогодні вже нікого не можна здивувати тим, що зростають правопорушення та злочинність серед дівчат, підсилились прояви жорстокості, проституції та інших негативних вчинків. Різно занепадає рівень морально-статевого виховання молоді. Молоді люди не розуміють, що статевість – великий Божий дар і статевий акт є для продовження людського роду, через цей «вчинок» людина стає «богом». Кожного дня ЗМІ повідомляють, що молоді дівчата вдаються до «торгування своїм тілом», до проституції. Дошлюбні статеві зносини є причиною цього, що більшість подругів у шлюбі не здатна дати потомства через різні захворювання або спотворений образ «зараз модно не мати дітей і жити за своїми забаванками». Ця «нова мода» сприяє руйнуванню молоді сім'ї, молодь взагалі інколи не розуміє для чого одружуватися, мати сім'ю, а наслідком цього є велика кількість розлучень, що також може привести до розчарування та самогубства. В наш час ми нормально дивимося на це, що вже діти шкільного віку мають схильність до вживання тютюну та наркотиків. Часто запитуючи молодих людей про смисл життя людини можна не почути від них відповіді. Криза вчить людину вибирати щось найважливіше, ставити питання про те які цінності втілювати в життя і за яке завдання нести відповідальність. В моральній зрілості людини важливе місце посідають кризи розвитку і ситуаційні кризи. Американський психоаналітик Карен Хорні зауважує, що для сформування зрілої та здорової особистості потрібно «багато рук і багато сердець». Від найпершого, раннього періоду життя аж до найстаршого віку особистість формується як у суспільному контексті, людських взаєминах, так і під впливом особистих життєвих подій та переживань [1, с.89]. Людина постійно змінюється, прямує до зрілості, досконалості і святості. Немає межі розвитку особистості, бо завжди можна бути ще зрілішим і досконалішим. Попри докладені зусилля зустрічаємо на цьому шляху багато нагод для переживання різних криз, пов'язаних із самовдосконаленням. Найперша криза ставить питання молодій людині що вона хоче вибрати, якій сфері діяльності себе присвятити і чому. Джерелом цієї кризи може бути невміння вибрати, невміння бути радикальним, внаслідок чого людина обирає абищо, брак пізнання й розуміння себе та інших. Наступною кризою є спілкування, можна назвати «криза діалогу» або «криза Я і Ти». Діалог – це зустріч двох людей, які

мають рівні права, хоч і зовсім не схожі між собою. Партнерами діалогу можуть бути люди різні за віком, різної статі, з різною освітою, посадами, здорові і хворі, бідні і багаті, різної раси і національності, з різними світоглядами. Молоде покоління завжди було в «опозиції» до старшого. Молоді люди дуже критично ставляться до старших, часто конфліктують з ними. Джерелом такої кризи є брак почуття власної гідності та вартості, а також труднощі у виробленні у собі поваги до іншої людини [1, с.95]. Наслідки такої кризи є непередбачені, найбільш поширені: втеча з дому, жорстокість (аборт або вбивство вже народженої дитини у випадку, коли вагітність є дошлюбною і без відома батьків), розлучення, вбивство, самогубство. Важливу роль в цих наслідках відіграють емоції та почуття. Виявом емоційної зрілості не є відсутність негативних почуттів чи емоційного багатства [1, с.97]. Людина повинна навчитися володіти своїми почуттями та емоціями, бути їх синоптиком, уникати шляхів, які ведуть до стресу, бажання помсти, знеохочення. В житті людини бувають так звані ситуативні кризи, які людину застають зненацька. Прикладом такої кризи може бути раптове захворювання або смерть когось з рідних. Але і таких випадках людина повинна віддати себе і когось в руки Божі і зрозуміти що життя на цій кризі не закінчується, а продовжується.

Вирішення у подоланні цієї кризи подає Едита Штайн: «Що сильніший зв'язок людини з Богом, то більше вона повинна брати участь у буденному житті світу, щоб інші люди, які її оточують помітили цей зв'язок помітити» [1, с.129].

Морально-релігійні кризи для сучасної молоді є випробовуванням. Золото випробовують вогнем, а людину кризою і терпіннями. Щоб позитивно пережити кризу потрібна допомога іншої людини та надія на Бога. Під час кризи молода особа пізнає не тільки себе, але інших, які допомагають їй долати або стоять осторонь. Після позитивно пережитих криз людина стає сильнішою, утверджується її ієрархія цінностей, особистість стає гармонійною, накопичується досвід.

Література

Яциняк О., SI, Плужек З. Світ людських криз. – Київ, 2000.

ЦЕННОСТЬ УНИКАЛЬНОСТИ КАЖДОГО ЧЕЛОВЕКА И ЕГО РОЛЬ В ФОРМИРОВАНИИ БЛАГОПОЛУЧИЯ ГОСУДАРСТВА

Наталья Оксененко, общественный деятель, предприниматель

Богатство страны не обязательно строится на собственных природных ресурсах, оно достижимо даже при их полном отсутствии. Самым главным ресурсом является человек. Государству лишь нужно создать основу для расцвета таланта людей.

Маргарет Тетчер (премьер-министр Великобритании)

Каждая страна, каждый народ стремится к благополучию, прогрессу и развитию в ногу со временем. И, зачастую, успех мы привыкли сопоставлять с достижением материальных благ. Поэтому именно материальные

блага ставятся во главу угла, что приводит к пониманию: достичь цели любой ценой, переступить через человека, попользоваться другим, неблагодарности, зависти, агрессии... Но удовлетворение личных потребностей за счет ущемления интересов других приводит к недовольству, к претензиям, к нежеланию сотрудничать во имя неличных целей, во имя общего блага.

На уровне государства это проявляется в том, что закон ставится выше интересов человека, не учитывая потребности, а, наоборот, ограничивается развитие каждого индивида, как личности. Не секрет, что в нашей стране работает система, направленная на контроль и манипулирование общественным сознанием, на подавление «инакомыслия», индивидуальности, непопулярных взглядов с помощью таких механизмов, как телевидение, админресурс, коррупция.

Вместе взятые искаженные общественные ценности и государственная политика управления коллективным сознанием создают неправильное понимание важности каждого отдельного человека в нашем обществе. Из-за чего мы наблюдаем такие негативные следствия, как безинициативность, уход от ответственности, обвинение других, зависть, черствость к чужому горю, безразличие, боязнь выразить свою точку зрения из-за страха перед общественным мнением, отсутствие анализа и критического мышления. Поэтому не стоит удивляться, почему в нашей стране так мало хороших лидеров и управленцев, великих общественных деятелей. Сознание на уровне «моя хата с краю» просто не может рождать достойных лидеров страны, которые должны обладать такими качествами, как самопожертвование во имя блага других, большая любовь к людям, незаурядная смелость, нестандартное мышление... Таким лидерам попросту неоткуда взяться. Не зря говорят «Народ имеет того царя, которого он заслуживает». Наше правительство – это отражение сознания и мировоззрения каждого из нас. Поэтому необходимо осознание того, что изменение ситуации в нашей стране к лучшему – это ответственность каждого гражданина не в применении насилия с помощью очередного смещения власти, а в кропотливом труде над формированием себя, как личности.

Когда определенное число людей достигает определенной степени развития, развивается и весь род человеческий.

Пауло Куэльо (прозаик, поэт)

То есть, если общество будет понимать, что благополучие страны зависит от каждого отдельного человека, мы сможем переломир негативные устои, такие как «стадное мышление», неприятие «белых ворон», и сформировать атмосферу поощрения развития уникальности каждой личности. Ведь, если человек будет понимать свою ценность и значимость и уважать ценность и значимость других, мы сможем сформировать общество со здоровыми взаимоотношениями, умеющее почитать и поощрять уникальность другого, защищающее истину и свободу самовыражения, быть небезразличным к чужим потребностям. Такое общество сможет рождать хороших специалистов, которые работают по призванию, изобрета-

телей, управленцев, великих лидеров, созидателей, основателей социальных проектов.

Понимая то, насколько важно поощрять индивидуальность, уникальность и ценность каждого человека, нужно определить способы достижения данной задачи, на основании анализа причин, которые, наоборот, приводят к обесцениванию значимости таких качеств.

Рассмотрим самый значительный фактор. Это свобода! Свобода личности, поощряющая развитие талантов, уникальности, самовыражения.

Что подразумевает понятие свободы:

1) Свобода выбора человека.

В здоровом обществе человек может свободно самовыражаться, говорить, не боясь быть непринятым, отвергнутым. Имеет право прислушиваться или не прислушиваться к другому мнению без осуждения, но с пониманием. В нездоровом обществе доминирует рабское мышление, заставляющее не выделяться, быть, как все.

2) Свобода от мнения людей.

В здоровом обществе люди сосредоточены на достижении цели и результатов, а не на том, что о них скажут другие. В нездоровом обществе люди зависимы от мнения окружающих, постоянно задаются вопросами: «Что обо мне скажут?», «Что обо мне подумают?». Это парализует волю человека, нивелирует его уникальность.

3) Свобода от шаблонов и стереотипов.

В здоровом обществе люди захвачены новыми идеями, новыми возможностями, им интересны другие люди, другое, отличное от собственного, мнение. Они ищут уникальные возможности и уникальных людей. В нездоровом обществе люди живут стандартно, «по-накатанной», по шаблону, по рефлексам, бояться выделяться и проявлять индивидуальность.

Мало понимать, что свобода личности – это верный путь к развитию уникальности каждого из нас. Так как никто не принесет нам эту свободу на блюдечке. Мы должны бороться за право быть свободными, мы должны стать свободными. И самый верный путь – это развить в себе способность почитать уникальность другого человека, уважать другое мнение, радоваться чужим успехам, делать комплименты, поддерживать, осознанно сосредотачиваться на хорошем, интересоваться людьми, избегать фамильярности, понимать, что каждый человек имеет свою уникальную миссию на этой земле.

Если человек, группа людей или народ сможет сместить фокус с собственного эго и с собственных интересов в пользу других, попытаться с почтением понять чужую уникальность и интересы, то мы сможем избежать множество конфликтов, в том числе и военных.

Итоги:

1) Значимость каждого человека в обществе определяет благополучие этого общества.

2) Правильное понимание и отношение к уникальности человека, как к ценности, рождает незаурядных личностей.

- 3) Здоровое общество – это возможность реализации уникальности каждого человека.
- 4) Свобода – главный признак здорового общества.
- 5) Свобода общества начинается с личной ответственности, основанной на почтительном отношении к другому человеку и к иному мнению.
- 6) Подчеркивать уникальность и значимость людей – мудро!

ГАРМОНИФЛЕКС: СТУПЕНИ ПОСТИЖЕНИЯ НЕСТАНДАРТНОСТИ

Орехов Константин Юрьевич, тренер, консультант-психосистемолог, коуч, руководитель образовательного проекта «Lexika» www.leksi.com.ua, победитель Всеукраинского конкурса молодежных бизнес проектов, участник телевизионного проекта "Акулы бизнеса", канал ICTV, эксперт программы "Про жизнь", Интер. 066 221 77 09

Гармонифлекс – это универсальная развивающая головоломка и гармонизатор состояния человека. В основу положена математическая головоломка флексагон. Идея семиуровневости пространства представлена в 9 вариациях.

Актуальность и цель: показать голограммность и единство всего сущего, популяризация идеи универсальности миропостроения.

Сфера применения: гармонизация состояния человека, медитация, развитие нестандартного мышления и голограммного (целостного) видения.

Для того чтобы мыслить многомерно, нужно выйти за пределы сложившихся стереотипов и шаблонов мышления, расширить рамки восприятия и насладиться высказыванием Франка Заппы «A mind is like a parachute, it works only when it's open».

Немного сложнее это сделать на практике, не обладая особыми навыками. Данный мастер-класс поможет освоить технологию нестандартного (многомерного) мышления и применить ее для решения любых жизненных задач.

Гармонифлекс – ключ к универсалиям вселенной!

ВОСПИТАНИЕ НОВОГО ЧЕЛОВЕКА

Павлов В.Г., Общественная организация «Эколого-культурный центр «Киевский ДАР», Киевский областной центр гуманной педагогики ВКОАГП, г. Киев, тел./авт.: 400-2713, моб. тел.: +38 068 7773657, e-mail: a_seev08@ukr.net

Формирование образа Нового человека.

Для воспитания Нового человека необходимо изначально четко сформировать его образ. Далее этот образ нужно утвердить в образовательном пространстве. Затем идет процесс отбора и воспитания новых

педагогов. Ибо потенциально новому молодому человеку может помочь состояться, как правило, только состоявшийся педагог-новатор.

В начале XX столетия К.Н.Вентцель в своих работах выделил и аргументировал основу космического воспитания – естественное единство воспитываемой личности с жизнью всего беспредельного космоса. Космическая педагогика К.Н.Вентцеля представляет собой интегративное учение, базирующееся на идеях единства, взаимосвязи, целостности и коэволюции человека, человечества, природы и Космоса, воспитания нравственной, свободной, независимой, самобытной личности, раскрытия и развития творческих сил ребенка, космического воспитания.

В принятом 17.07.11 г. в г. Бушети, Грузия, программном документе «Манифест гуманной педагогики» говорится *о необходимости принятия в наше сознание измерения духовности и умения мыслить на его основе.*

Измерение духовности помогает нам постичь и вернуть многим понятиям их сокровенный смысл. Учитель – душа, носитель и даритель Света. Ученик – душа, ищущая (жаждущая) Свет. Их встреча рождает Урок (педагогический процесс) – особую полосу совместной возвышенной жизни, при которой растущий человек-ученик наполняется Светом от Учителя. Воспитание есть питание духовной оси растущего человека через соответствующие образы. Образование есть таинство раскрытия Божьего Образа в человеке. Школа (от лат. *scalae*) означает лестницу для восхождения души и духовности человека.

Духовность объединяет все, что происходит в сознательном и подсознательном мирах человека. В процессе внутреннего поиска и обретения веры упорядочивается и гармонизируется духовная жизнь, она становится целенаправленным потоком творчества и созидания.

События последних лет способствуют как консолидации украинской нации, так и осознанному формированию образа Нового человека, в первую очередь, по его необходимым качественным характеристикам.

От современной личности Нового человека отличают ряд характеристик: знание своего прошлого, масштаб мышления, освобождение от низкокачественной информации, последовательность и целенаправленность деятельности, доминирование сознательной деятельности, форма творческой самореализации и ее пространства.

Ключи воспитания Нового человека.

Каждый из нас есть творец своего субъективного образовательного поля. Утончение сознания есть тот магнит, который привлекает любые полезные энергии.

Развивается валеология как современная интегральная наука о фундаментальных законах духовного, психического и физического здоровья как отдельного человека, так и всего общества в целом на новом этапе его духовно-творческой эволюции. В практической психологии выделяется психосинтез Р.Ассаджиоли в ключе целостного духовного развития человека. Издревле зарекомендовала себя практика внимательности и осознанности в различных традициях как способ самоизменения путем самонаблюдения.

Каждий имеет возможность приносить свой вклад, скрупулезно будем изучать новый опыт и новую мысль.

Е.П.Блаватская писала: «Для меня всё условное, относительное и конечное не существует. Я верю только в Бесконечное, Безусловное и Абсолютное, но я не проповедую своих идей».

В Новом Веке мысль есть Пространство! Потому нужно мыслить не лично, но пространственно. Именно, учитель, по словам Н.К.Рериха, в самом широком смысле может создать новое воображение и освободить скрытые силы человечества.

Е.П.Блаватская говорила, что все люди способны принимать участие в создании Нового периода Братства и мира на Земле. Это происходит через личное преображение каждого, а именно через развитие и совершенствование в гармонии с божественным миром.

Литература

1. Вентцель К.Н. «Свободное воспитание: сборник избранных трудов» (Сост. Л.Д. Филоненко), М., АПО, 1993;

2. «Манифест гуманной педагогики»: Издательский дом Шалвы Амонашвили, М., 2011;

3. «Образ человека будущего: Кого и Как воспитывать в подрастающих поколениях: коллективная монография» (под ред. О. А. Базалука), К., МФКО, 2013, т. 3.

ПРОСВІТА: ПРО ЩО ВОНА МАЄ БУТИ?

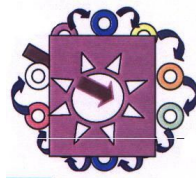
Людмила Петюшенко, к.т.н., директор Центру розвитку дитини, людини та сім'ї "СІН", Київ, член правління Комітету з етики та гуманітарної експертизи, тел.066-155-18-59, E-mail: lyudmilapet_@mail.ru

У цій доповіді хочу розповісти не про те, якою повинна бути освіта та просвіта.

Я хочу розповісти про конкретні знання, які саме і є просвітницькими. Знання, які передують академічним наукам і без яких всі дисципліни, яким нас навчають у школах та ВИШах є профанованими, «урізаними». Часові межі доповіді дозволять спинитись лише на одному, але життєво важливому моменті нашого буття.

Це знання про ритми, у яких ми живемо. Бо все навколо нас і всередині нас пульсує і ритмічно коливається. Це норма життя. Все є енергія. Все є частота. Все є ритм. З народженням ідеї або з народженням людини чи країни запускається її особистий ритм, її особиста частота. Знаючи принцип будови або поведінки ритмів ми можемо точно встановлювати моменти (періоди) успіху та кризи.

Це правило стосується здоров'я людини, успіху справи, прогнозування подій у житті тощо. Стосовно держави так само. Дата народження держави запускає її особистий ритм розвитку. На шляху цього ритму є підйоми і спади. Важливо знати, коли саме підйоми, а коли саме спади, щоб активно

діяти під час підйомів та «пересидіти» під час спадів. Такі ритми називаються космічними, тому що вони існують завжди незалежно від того, знають люди про них чи ні. Дія цих ритмів невідворотна. Якщо у випадку людського життя, що задається датою народження, з якої запускається ритм або програма на все життя – то з нею нічого вдіяти не можна. Програма буде працювати будь що. Можна лише ослабити болючі моменти, якщо людина дізнається, як це зробити

А у випадку з країною, яка проголошує дату свого народження – то цю дату можна змінити, проголосивши іншу дату і зафіксувавши цю іншу дату офіційно у документах держави.

Якщо Україна залишиться з датою народження до 2004 року, то буде продовжуватись сценарій (програма) розпаду держави протягом шістдесяти років. Древні свідоцтва кажуть, що такого довгого періоду занепаду не переживе жодна країна. Тому треба змінити дату народження України, спираючись на події, що відбулись, починаючи з 2004 року. Рік народження має бути не раніше 2004 року!

На слайдах ви бачите, як графічно виглядають ритми (цикли). Це спіралі, синусоїди. Ми ці графіки вивчаємо в навчальних закладах стосовно технічних питань. А повинні в першу чергу вивчати ці графіки стосовно космічних ритмів. Це і є просвіта для людей, що живуть тут у наш час. Бо знання про космічні ритми древні і вони завжди оберігались жрецькими від простих людей, щоб легше було управляти цими людьми. Задаються ці ритми рухами зірок величезного годинникового механізму – Всесвіту. Це треба знати.

СУЧАСНІ ДОПОВНЕННЯ ДО ВІДОМИХ У СВІТІ СХЕМ-МОДЕЛЕЙ УПРАВЛІННЯ (ЯПОНСЬКОЇ, США, ЄВРОПЕЙСЬКОЇ)

***Петюшенко Л. М.**, к.т.н., директор Центру розвитку дитини, людини та сім'ї «Сін», м.Київ. член правління Комітету з етики та гуманітарної експертизи. Сайт: ineolog.nethouse.ru, E-mail: lyudmilapet@mail.ru*

Люди свідомо і несвідомо прагнуть до кращого життя і розуміють це на свій особистий розсуд як можливість якнайбільше споживати (їжі, одягу, предметів вжитку, розкоші тощо). Це бажання у останні сторіччя призвели до руйнації світу, у якому живе людина – забруднення оточуючого природного середовища, знищення природних ресурсів, виникнення безлічі хвороб та проблем майже у кожній людині, в кожній країні і взагалі на всій планеті.

Ми вже знаємо, що причиною такого становища є безвідповідальна людська діяльність. Творцями нищівних рішень є не лише науковці і виробничники, а й їх вчителі, вихователі, батьки. Бо орієнтувати майбутню дорослу людину у напрямку свідомого бережливого ставлення до світу, у якому живуть всі людські істоти, необхідно з просвіти і виховання з дитячих садочків. Але, на жаль, немає часу чекати, поки з немовлят, вихованих у

любіві до природи та щеплених свідомою відповідальністю за долю планети, виростуть свідомі, відповідальні діячі, управлінці, науковці, виробничники, батьки наступних поколінь землян. Потрібно терміново залучати всі вікові категорії громадян незалежно від професій, у просвітницькі програми.

Однією з таких програм є знайомство з діючими на планеті відомими моделями управління Японії, Сполучених Штатів Америки та наймолодшою моделлю, діючою в Європі. Ефективність цих відомих у всьому світі моделей управління себе вичерпала вже більш як десять років тому. Фахівці шукають заміну цим моделям і... не бачать, що це може бути. Причина у тому, що шукають у тому самому матеріальному середовищі, яке бурхливо розвивалось протягом останніх ста років, у тому числі за допомогою цих відомих моделей. А відповідь знаходиться на іншому вібраційному рівні (духовному). І знання про це знаходяться тут, де живемо ми, в Україні. В Україні розроблено Модель управління третього тисячоліття, яка доповнює попередні моделі духовними орієнтирами, завдяки чому вона є ефективно діючим інструментом управління. Називається ця модель «Українська національна модель самовдосконалення (УМ)». На цьому майстер-класі ви зможете познайомитись з відмінностями вказаних вище моделей та набути знань щодо того, як користуватись цими інструментами управління. Саме в українській моделі управління (УМ) основними рушійними силами є: Система цінностей, формуванням якої займається наш форум протягом кількох років; свідомою відповідальністю за здоров'я (фізичне і духовне) людини, питаннями якого також переймаються учасники нашого форуму; відновлення оточуючого природного середовища у планетарних масштабах тощо.

Як скористатись тим, що в нас є? Як почати жити самостійно, не чекаючи, поки наші ж розробки нам же продадуть за великі гроші більш активні країни? Треба брати цей інструмент і використовувати у власному житті, в бізнесі, в будь-яких проектах, у вихованні наших дітей. Запрошую до співпраці.

СЛУЖІННЯ ЯК ДУХОВНА ПОТРЕБА ЛЮДИНИ

Е.О.Помиткін, доктор психологічних наук, професор, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України

Внутрішній стан і реальне становище людини залежать від її потреб та ступеню їх задоволеності. Зазвичай, прийнято розподіляти потреби на матеріальні та духовні. У теорії засновника експериментальної психології У.Джеймса, виокремлено потреби 1) фізичної особистості (біологічне «я»), 2) соціальної особистості (соціальне «я»); 3) духовної особистості (духовне «я»). На відміну від попередніх, духовна особистість не визнає себе відокремленою від інших, а отже – не прагне до егоцентризму. Притаманною для неї є мотивація служіння.

Як саме формується ця мотивація в часі? Зрозуміло, що маленька дитина змушена бути егоцентричною, інакше не виживе в світі. У відомій тео-

рії мотивації А. Маслоу вищі потреби можуть спрямовувати поведінку індивіда лише у тій мірі, в якій задоволені більш низькі потреби. До складу цих потреб вчений включав потреби фізіологічні, потреби у безпеці, у любові та приналежності до людської спільноти, в оцінці та повазі, а також потреби самоактуалізації (реалізації потенцій, здібностей і талантів людини).

Разом із цим, твердження, що вершинною потребою особистості є потреба у самоактуалізації видається дещо сумнівним, адже чимало духовних подвижників присвячували життя смислам більш високого духовного порядку. Як видно з рис. 1, в основі мотивації особистості з високим духовним потенціалом є мотиви духовного самовдосконалення (відтворення прекрасного та досконалого у собі), служіння (допомоги потребуючим, примноження добра), мудрості (пошук і примноження істини), праведності (дотримання духовних принципів, відтворення гармонії у власному житті) та святості (прийняття та виконання духовної місії, духовне подвижництво). Розглянемо ці мотиви детальніше.

Мотиви духовного самовдосконалення є виявом свідомої волі, спрямованої на перетворення себе у відповідності до ідеального «Я», досягнення нових вершин у різних життєвих сферах. Значною мірою трансцендентні уявлення про досконале, ідеальне визначають життєвий шлях людини.

Мотиви служіння, допомоги потребуючим зумовлюють реалізацію ідеальних уявлень людини про Добро, спонукають особистість до присвяби власного життя життю ближніх, до пошуку адекватних методів і засобів допомоги нужденним. Дієва допомога може бути не тільки матеріальною: іноді для людини є життєво необхідними добре слово, погляд, позитивна емоція.

Мотиви служіння, допомоги потребуючим зумовлюють відповідальність людини, передусім, по відношенню до інших, до світу в цілому. Якщо людина не відчуває себе потрібною хоч для когось, життя видається їй позбавленим сенсу. Так втрата близьких, друзів сприймається як одне з найважчих життєвих випробувань.

Мотивація мудрості зумовлює прагнення до постійного самопізнання та збагачення знань, пошуку найціннішої інформації, осмислення подій власного життя та життя оточуючих, упорядкування та усвідомлення життєвого досвіду.

Для набуття мудрості вік людини та розмаїття її досвіду не є визначальними - важливішою є здатність до осмислення досвіду, свідомого ставлення до життя. Подальший розвиток особистості відбувається також завдяки орієнтації на такі мотиви як праведність і святість. Під праведністю (від «правильності», «правоти», «правди») розуміють здатність жити за законами совісті, простоти й відвертості, дотримання людиною загальнолюдських принципів існування. Праведність особистості робить її гідною для наслідування не тільки сучасниками, але й прийдешніми поколіннями.

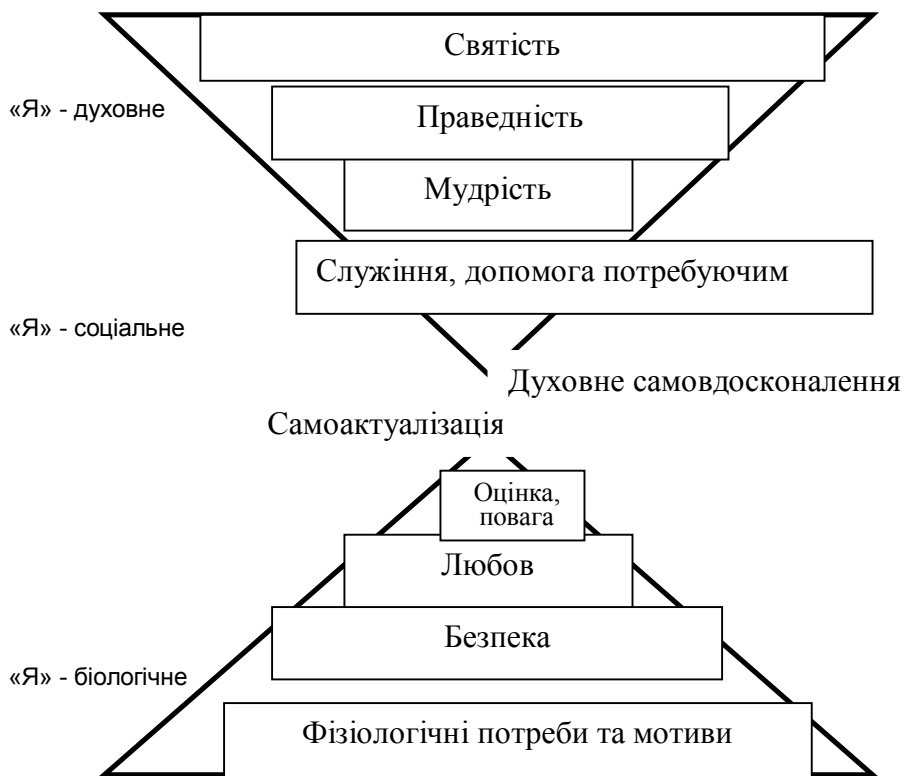

Рис. 1. Мотивація духовного розвитку особистості, побудована на основі піраміди потреб за А.Маслоу.

Поняттям святості характеризують більш високий ступінь самореалізації, коли людина свідомо присвячує свою долю служінню, перетворює власне життя на духовний подвиг. На цьому шляху праведність є попереднім етапом, коли виконання певних правил, настанов і принципів життя призводить до якісно нових перетворень особистості – переходу до духовної свідомості, постійного усвідомлення власного духовного «Я».

ДУХОВНЫЕ ОСНОВЫ ЗДОРОВЬЯ

Райченко Лилия Владимировна, Практический психолог, автор 27 книг по практической психологии, г. Харьков, <http://www.psihologlotos.org.ua>

Доктор Юнг, тщательно анализируя накопленный Опыт Прошлого, исследуя древнюю философию и Источники Мудрости, нашёл в них удивительные подсказки. Переводя их на современный язык психологии, он ввёл такие понятия как «Тень», «Персона», «Анима-Анимус», «Коллективное Бессознательное» и т.д.

Мы не будем сейчас разбирать его теорию личности, из всего этого богатства нам нужно, пока, только одна его часть – понятие *Тени*.

Тень есть в структуре личности каждого человека.

Тень – это то, что человек не хочет признавать в себе, отрицает в себе; это то, что в нём есть, но что он упорно видит *только в других*.

Тень – это все те негативные стороны жизни, все те социально осуждаемые человеческие качества, которые неприлично выставлять напоказ, и, как считается, желательно подавлять в себе «на корню».

Но всё подавленное и вытесненное в человеческой психике никуда не исчезает. Вытеснить – не значит уничтожить, но значит загнать в дальние уголки подсознания. Все «дурные мысли», которые человек гонит от себя, оседают сажей и скапливаются мусором и грязью в его душе.

Мысли бессмертны.

Они неуничтожимы, как и любая энергия.

Мысли невозможно уничтожить, их можно только *перезарядить, перенаправить*, но для этого нужно...

Для этого нужно, всего лишь, признать свою Тень и признать то, что все пороки и страсти, все ужасы и кошмары, которые только есть в мире, присутствуют и в собственных закромах...

Невозможно *что-то* вычистить *где-то* у *кого-то*, если отрицаешь это «что-то» и отвергаешь сам факт существования этого «где-то» в себе.

И чем больше человек отвергает наличие у себя *полноценной* Тени, тем более буйным цветом расцветает в нём полноценное состояние вины.

Что мы подразумеваем под «полноценной Тенью»? Повторим ещё раз:

в каждом человеке есть абсолютно все пороки и негативы, существующие в мире.

Это легко понять, если вспомнить о том, что ещё не так давно мы все пользовались фотоаппаратами, в которые вставлялась фотоплёнка. Эту фотоплёнку необходимо было проявлять, и когда мы на неё смотрели, то видели *негативы* изображения: то, что в жизни было белым, на плёнке оказывалось чёрным, а то, что чёрным – белым. Вот так и в нашей психике. Если мы считаем, что в нас много чего-то хорошего, то тут же нужно признавать и то, что в нас же есть и полный **негатив** *этого* же хорошего. В природе всё сбалансировано, и если есть «право», то обязательно должно быть и «лево», и если мы отрицаем «лево», то «право» перестаёт

существовать, превращаясь в бессмыслицу. Тот, кто может сильно любить, точно также сильно и ненавидит; щедрость таит в себе жадность, также как и жадность имеет скрытый потенциал щедрости; доброжелательность уравнивается завистью, а умение прощать неотрывно от чувства мести. И все эти противоположности находятся в *постоянном движении*, уравнивая друг друга, и если возникает перекося – возникает и болезнь, то есть состояние дисгармонии, дисбаланса.

Разница между людьми заключается в том, что все эти Свето-Теневые стороны Жизни развиты в каждом из нас в разных процентных содержаниях. В ком-то чего-то чуть больше, в ком-то чуть меньше, в ком-то преобладают одни качества Света-Тени, в ком-то – другие,

кто-то умеет их контролировать,

кто-то – только подавлять.

Заметили разницу? **Контролировать – не значит подавлять!!**

Невозможно контролировать то,

о чём не догадываешься,

что отрицаешь,

чего не изучил досконально!!

Контролировать что-то – значит *принять* и понять это «что-то».

Вытесняет же, чаще всего, человек то, что отрицает в себе и не допускает в своё сознание.

Вернёмся в детство. Маленький ребёнок. Он ещё не понимает, что можно и что нельзя. Ему хочется всё. Ему хочется познавать мир. Он не понимает лукавства взрослых, ложь ещё не коснулась его души, ребёнок чист и доверчив, и ему кажется, что весь мир должен открываться перед ним и удовлетворять только его потребности.

И это прекрасная иллюзия. Кстати, самая первая иллюзия, в которую погружается уже с рождения ребёнок. Без этой иллюзии он не сможет жить в этом иллюзорном мире, без этой иллюзии он не станет *человеком* и не сможет принять правил и законов мира, в который пришёл.

Но кроме ребёнка в этом мире существуют ещё и взрослые. И у них свои иллюзии о воспитании ребёнка, и о том, что этому ребёнку нужно. Взрослые стараются адаптировать дитя к социальным условиям. Они обучают его тому, что такое хорошо, а что плохо, но так как они и сами этого не до конца понимают, то и ребёнку передают то, что имеют сами.

Папа говорит, что обманывать нехорошо, и при этом постоянно врёт и жене, и детям.

Мама мило улыбается соседям, а потом с ненавистью и злобой рассказывает о них подруге. А ребёнок всё слышит, всё видит, всё понимает. Даже если этого не понимают его родители.

Подсознание ребёнка фиксирует всё *на своём особом* языке, и Тень беспрепятственно и бесконтрольно развивается, прорываясь в детских капризах, агрессии, замкнутости, лживости, аффективных вспышках, слезах, но самое страшное – через психосоматические заболевания...

Что могут взрослые и что недоступно ребёнку в первую очередь? Взрослые могут наказывать, взрослые могут говорить ребёнку: «нет!»,

«нельзя!», «ты должен!», «ты будешь это делать!», но ребёнок лишён такой возможности по отношению к взрослым. В такие минуты, когда его желания пресекаются взрослыми, его наполняют определённые чувства, как правило, негативные. И если вначале он ещё хоть как-то пытается их выразить через плач, бунт, отказ, непослушание, то со временем, испытывая **страх перед наказанием** за все эти «бунты», он учится **сдерживать** свои эмоции и чувства. Заметили? **Не контролировать**, а именно сдерживать, **подавлять**, вытеснять. Ребёнок учится скрывать свои истинные побуждения, и они отправляются **в Тень**.

Кто-то скажет, ну и правильно, всё плохое должно уходить, ребёнок должен понимать, что значит вести себя *прилично*, и что значит быть *воспитанным*. И при этом как-то забывается, что ребёнку запрещают **в принципе** проявлять *свои* эмоции и чувства, в том числе и эмоции чрезмерной радости, восторга, ему запрещают проявлять *свою природу*.

«Не путайся под ногами, иди в свою комнату, видишь, я со взрослыми разговариваю!» Привычная фраза? И вроде бы, на первый взгляд, правильная: ребёнок не должен мешать взрослым, он *должен хорошо себя вести*, а потому *его желание* быть рядом с мамой, папой, быть просто рядом, чтобы чувствовать, что *мы вместе*, пресекается. И ребёнок, чтобы выжить в постоянно создаваемой эмоциональной пустыне, начинает учиться сдерживать свои порывы, ограничивать себя. В результате: он перестаёт понимать, где его истинные чувства, а где – «правила приличия». И если уже с детства ребёнку трудно понять *себя и своё*, то что же ожидать от него во взрослой жизни?!

Но ведь и это не всё. Родители и все окружающие взрослые (в том числе и воспитатели, учителя и т.п.) постоянно дают оценку. И не всегда поведению, но практически всегда – личности ребёнка: «Ты плохой!»

«Будешь громко кричать – не буду тебя любить», - говорит мама.

«Не доешь кашу – ты не мой сын», - говорит другая мама.

И за каждым приказом стоит угроза – будешь плохим → не будешь любим.

И у ребёнка начинает развиваться чувство вины, как защита от страха быть ненужным никому в этом мире. Ведь если не любит и отвергает *даже* мама, то кому ж я нужен ещё?!!

Нет, дитя на уровне своего сознания не может именно так сформулировать свой страх, но его подсознание может. Подсознанию не нужно слов. Подсознание – это сокровенный и тайный мир чувств и эмоций. И потому чувство *определённого* страха формируется в нём спонтанно и естественно. А сознание, чтобы не погибнуть от подобного страха, чтобы выжить, переводит этот страх в чувство вины.

Ощущение тошноты, внезапного холода или характерных спазмов в животе, изменения в дыхании – всё это слишком знакомые и характерные состояния, возникающие у человека при воспоминаниях о своём детстве, о своих муках и страданиях, пережитых в эмоциональной пустыне родительского *оценочного* воспитания.

«Я хороший!» - протестует всё в душе у ребёнка.

«Ты плохой!» - укоризненно качает головой мама, даже не произнося этих страшных слов.

И тогда ребёнок старается учиться «быть хорошим». Что для этого надо? А и всего-то:

**Быть не настоящим, а *хорошим*,
перестать быть уверенным в себе
и научиться приспосабливаться *под указы других*,
потерять себя, чтобы легче было *имитировать кого-то*...**

Поставьте ребёнка в угол и заставьте его попросить у вас потом прощения. Он попросит. Но если вы будете его спрашивать, за что *конкретно* он просит прощения, ребёнок не ответит. Он не знает. Он честно не знает. Потому что то, за что его наказали, было его естественным порывом. В тот момент он был *самим собой*. И наказание он получает за то, что имел дерзость быть самим собой, выражать свои чувства.

Очень быстро дитя сообразит, что *хочет услышать* мама (или любой взрослый). Он научится врать сначала маме, потом себе, а потом и вовсе потеряет природную способность быть собой. А значит – и признавать свою Тень. Потому что Тень – это напоминание о том, что «ты плохой!», а плохим быть опасно и *не выгодно* в этом мире.

Да, мы понимаем, что всё не так просто, и что социальные нормы, и уголовный кодекс написаны не просто так. Однако всё, в том числе и нарушение законов, начинается в детстве, начинается с того самого воспитания, когда ребёнка заставляют поверить в иллюзию того, что он плохой, разрушая его природное *состояние «я хороший!»*.

Тот, кто отрицает в себе Тень, или *честно* не осознаёт её в себе – безнадежно ограниченный человек. И мы никого не пытаемся унижить или оскорбить.

**Отрицание в себе Тени –
ещё одна защита от самого себя.**

И тогда человеку проще осознать свою вину непонятно перед кем или чем, чем осознать самого себя, в целости.

Это ведь страшно сказать кому-то «Нет!». А вдруг и мне потом в ответ скажут так же?!

Это ведь страшно отказать кому-то, даже если это нарушает все *мои* планы и разрушает *мою* жизнь. А вдруг и мне потом откажут?!

И откажут, и скажут «Нет!». Того, кто защищается от самого себя – не существует. Его нет в этом мире. А тот, кто не существует, не имеет права на собственное счастье. И не имеет право на то, чтобы *с ним* считались. Потому что «с ним» это *с кем?!* Подумайте.

И когда очередное чувство вины или стыда за своё прошлое накатит оглушающей волной, обжигающим ураганом, тошнотворным спазмом, ледящей слизью, удушающей петлёй, ватностью ног, внутренним бессилием и отчаянием – резким движением сбросьте всё это с себя. Именно: с себя. И *вспомните* о себе. И

дайте себе право на прошлое.

И обязательно спросите у себя: зачем вы пришли в этот мир?

Мы поможем с ответом: **каждый из нас пришёл в этот мир,**

**чтобы накопить опыт, научиться чему-то новому,
сделать мир ещё светлее и ярче,
чтобы наконец-то вывести свою Тень на Свет,
и не только примириться с ней,
но и преобразовать её энергии на благо и пользу себе и миру.**

А потому: да здравствует Тень!

Мы рады приветствовать её в себе.

Мы с удовольствием будем её познавать, чтобы обрести телесное и душевное здоровье, и сбросить с себя, как осенние листья, болячки и недомогания.

Состояние вины – это привязанность к своему прошлому.

А если человек живёт в прошлом – ему недоступно не только будущее, но и настоящее.

Прошлое – это трясина, засасывающая в себя всё: и здоровье, и личную жизнь, и карьеру, и жизнь вообще.

Психосоматические заболевания –

это крик тела о том,

что душа не может вырваться из трясины прошлого.

Трясина прошлого – это напоминание о грехах, о содеянном, которое не прощается тем человеком, кто эти грехи сам же и совершал. Заметьте: не прощается *не тому*, кто совершал, а именно *тем*, кто совершал, то есть

«грешник», не считая себя достойным

отпустить себе грехи,

продолжает в этих грехах жить!

Множество людей ходят в церковь. Из этого множества подавляющее множество исповедуется, а значит «раскаивается». И в любом случае, после исповеди, человек получает «отпущение грехов». Даже если на него «накладывается наказание», он всё равно считает, что грех отпущен.

Что происходит дальше? А дальше события развиваются по двум вариантам: либо «очищенный от грехов» тут же продолжает грешить в том же духе, либо *старается* не грешить, но легче на душе от воспоминаний о прошлом не становится.

И не станет!! Даже если объездить весь мир с паломническими целями, даже если молиться у всех могил святых, ***от себя же никуда не уедешь, не спрячешься...***

Состояние вины уничтожает волю человека.

Безвольный человек – больной человек,

у него нет сил бороться ни за свою душу, ни за своё тело. Пока тело держится на природных ресурсах, он не замечает, как состояние вины превращается в ужасного монстра, который незаметно начинает подтачивать силы и пожирать энергию...

Состояние вины загоняет в паутину прошлого, откуда нет выхода...

Или есть?...

ФИЛОСОФСКИЕ ЧТЕНИЯ СИНТЕЗА В РАЗВИТИИ НОВОГО ЧЕЛОВЕКА

Ткаченко Т.П., Апосова Г.В., Философско-образовательный Мета-галактический Центр Развития Человека, Белая Церковь, Тел. +38-097-125-4-125 E-mail: tamtkach@mail.ru

«Мы не умрём, но изменимся»

На рубеже 2000-х годов человечество подошло к пику своего развития предыдущей эпохи. Новый свет – это новое учение. Е.И.Рерих, в своем предисловии к Агни-йоге, писала: «В преддверии нового учения». Среди множества учений, развивающих Человека, выделяются Философские Чтения Синтеза.

Троичный Человек предыдущей эпохи, по плану Создателя, имел возможность развития 12-планово. «Слейся с Отцом Небесным всей Душой, всем Сердцем, всем Разумением». Квантовый скачок перевёл Планету на новый виток эволюционного развития. Доказательством чего является рождение Новых детей генетически. Радиоастрономы зафиксировали изменение звучания Планеты с ноты Ми на Фа-диез. Человечество перешло в многоприсутственное метagalacticкое развитие.

Философские Чтения Синтеза – это Путь развития Человека цельного, многочастного. Создатель, в каждом из 7,5 млрд. жителей планеты Земля, растит природно 40 основных Частей Человека.

Новый Человек принесет и развернёт на Планете новые принципы Жизни:

- конфедеративность;
- «первый среди равных» - один из иерархических принципов новой эпохи;
- индивидуальность;
- открытость;
- иерархичность;
- развитие и жизнь Домом Отца;
- Со-Творец.

Общество принципиально станет другим. Существенно изменится качество Жизни. Скорость этих изменений зависит от каждого из нас, от выбора Пути развития. Существует 2 пути: развитие от Матери, когда материя нас «строит». И второй путь – от Отца, когда мы, управляя материей, Со-Творяем свою Жизнь.

Философские Чтения Синтеза – это теоретически-практический курс, который объединяет два Пути развития Человека. Курс, основан на свободе выбора Человека, даёт возможность ускорить процесс гармоничного развития многократно.

В. І. ВЕРНАДСЬКИЙ І НООСФЕРНІ (ДУХОВНІ) ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

*Тюріна Тамара Георгіївна, НУ «Львівська політехніка», Львів
моб.80934059215; e-mail: tamaratyurina@yandex.ru*

В.І. Вернадського можна вважати «батьком-засновником» концепції ноосферної цивілізації – цивілізації, де надаватиметься перевага морально-духовним цінностям і характерною ознакою якої є зростання ролі освіти і науки як головних чинників суспільного прогресу.

Його концепція ноосфери [2] - вчення про перехід біосфери в ноосферу, тобто, в земну оболонку, що регулюється розумом коли "людство перетворюється на основну геологоутворюючу силу планети", і здатне направляти еволюцію біосфери, перетворюючи біосферу Землі на свідомо організовану і керовану людиною ноосферу.

Ноосфера (грец. – noos – ум, розум), дословно – «сфера розуму» - ЦАРСТВО ДУХОВНОГО РОЗУМУ за Вернадським, - це такий стан біосфери, коли її розвиток відбувається цілеспрямовано, коли Духовний Розум визначатиме і скеровуватиме розвиток біосфери, суспільства в інтересах Людини, Людства, майбутнього Планети. Це найвища еволюційна точка розвитку біосфери, новий еволюційний етап у розвитку планети Земля, писав вчений. [1,с.176-188].

Видатний учений пов'язував перетворення біосфери у ноосферу, тобто в земну оболонку, що регулюється розумом, з духовним розвитком людини, духовно-культурною діяльністю всього людства як частини універсального процесу космопланетарної еволюції. У своїх працях він неодноразово підкреслював, що у ноосфері вирішальним фактором є духовне життя людини.

У роботах В. вказується шлях будівництва ноосфери під дією сфери розуму - планетарної наукової думки [2;3].

Так, розробляючи концепцію ноосфери, геніальний вчений-провидець окреслив найістотніші характеристики процесів, що відбуваються в ноосферній цивілізації. Це, по-перше, формування особливої ноосферної свідомості, яка має ґрунтуватися на тому, що на планеті Земля існують єдність і незаперечна цінність усього живого, що необхідно постійно підтримувати гуманістичний морально-психологічний клімат у суспільстві, який би стримував людей від різноманітних соціально-економічних конфліктів. Мірилом національного і індивідуального багатства повинні стати духовні цінності і знання. По-друге, твердження про єдність людей на Землі, їх рівність незалежно від расової, національної, релігійної, соціальної приналежності. По-третє, усі жителі Землі мають встановлювати тісні взаємозв'язки у різних сферах діяльності: економічній, політичній, інформаційній, забезпечувати рівноправний обмін матеріальними й духовними цінностями. Людство повинно стати єдиним в економічних і інформаційних відносинах. По-четверте, дбати про здорове довкілля, створення оптимальних умов для матеріального й духовного добробуту. По-п'яте, необхідно впроваджувати демократичні засади в соціальному

розвитку спільнот, які проживають на планеті. Більш того, •ноосфера не може бути створена до припинення воєн між народами планети Земля.

Однією з головних об'єктивних тенденцій в будівництві ноосфери є тенденція до об'єднання земного людства в єдину організовану планетну систему, в космічно значущу ноосферну цивілізацію.

Як вважають прибічники ноосферного вчення, виживання цивілізації, збереження біосфери можливе тільки за умови гармонізації взаємин людини, суспільства і природи як єдиного цілого на основі глобальності мислення і відповідальності Людини, його розуму за життєдіяльність людей на планеті, втілених у відповідні соціально-економічні практики господарювання.

У XXI-му столітті вчення В. про ноосферу і перетворюючий вплив сфери розуму на життя планети набуває усе більшого значення у вирішенні стратегічних питань подальшого успішного розвитку сучасної цивілізації

Література

1. Вернадский В.И. Начало и вечность жизни. - М.: Сов. Россия, 1989. - 704 с.;
2. Вернадский В.И. Несколько слов о ноосфере. // Научная мысль как планетарное явление. М.: Наука, 1991. С. 235-243;
3. Вернадський В. И. «Философские мысли натуралиста» - М., Наука, 1988.- 520 с.

ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ НА ОСНОВІ ЦІННОСТЕЙ – ОСНОВА ВІДРОДЖЕННЯ РОЗВИНУТОГО ЦИВІЛІЗОВАНОГО СУСПІЛЬСТВА

Стебельська Олена Стефанівна, голова Комісії з питань культури, мистецтв та галузевої освіти Громадської ради при Міністерстві культури України, голова ГО «Нова генерація українських науковців», завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та іноземної мови Київського університету ринкових відносин, кандидат мистецтвознавства

На сучасному етапі перед нашою державою стоїть безліч різноманітних завдань: політичного, економічного, соціального характеру. Але є одне, яке є вирішальним фактором існування країни. А саме, формування особистостей, які можуть брати відповідальність за вирішення питань побудови розвинутого цивілізованого суспільства. Цінності свого значення набувають тоді, коли вони стають надбанням більшості, включаються в практичні відносини людей, проникають у їхню свідомість і почуття, стають частиною життєдіяльності. Тому формування особистостей на основі цінностей мусить бути невід'ємною частиною сучасного освітнього процесу.

Яким ми бачимо сучасний портрет особистості, у яких відсутні цінності ?

- *Небажання працювати (відвідувати лекції, заняття).*
- *Невміння самостійно приймати рішення.*
- *Відсутність смислу життя.*
- *Відсутність цілеспрямованості.*
- *Відсутність далекоглядності.*
- *Відсутність мислити аналітично, самостійно, критично, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.*
 - *Бажання без зусиль отримати результат. Диплом за взятку, оцінку на "халяву". Відсутність жертвовності.*
 - *Відсутність концентрації уваги, фокусу, навичку бути "тут і зараз".*
 - *Неповага до старших.*
 - *Відсутність відповідальності за свої вчинки.*
 - *Безініціативність.*
 - *Пасивність.*
 - *Невміння задавати питання.*

Ці проблеми яскраво виражені на різних ланках освіти і науки. **Сьогодні** є розмитість цінностей, стержня, принципів, яким би кожна людина керувалася по життю або ж їх відсутність взагалі.

Розглянемо причини, чому так сталося?

1. Українське суспільство втратило систему ціннісних засад, в **епоху панування СРСР**, Лозунги під гаслами народовладдя, рівність, свобода, справедливість, солідарність, порядок, вищість однієї нації над іншими, підмінили істинні цінності, які є у Біблії. Цінності, пов'язані з внутрішніми якостями людини, такими як: вдячності, відповідальності, самоаналізу, жертвовність, істини, шанування достоїнства інших, повага до старших, влади перестали бути «модними». Для українського радянського народу вони асоціювалися передусім з зовнішніми культурними показниками – відвідуванням музею, опери, театру, цирку. Процеси нівелювання сприяли руйнації, коливанню, розладу національної свідомості, знищенню духовності українського народу, відсутності стабільності, порядку. В результаті того, що доступ до читання Біблії був закритий, **істина стала ситуативною. Стандарти, орієнтири, згідно яких можна оцінити ситуацію, змінювалися відповідно до ситуації.**

2. Є різні підходи до розуміння сутності цінностей. Розрізняють: *моральні, християнські, загальнолюдські цінності.* Термін «культурні цінності» застосовується у значенні, визначеному Законом України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей». В Законі «Про національний культурний продукт» йдеться про важливість духовних цінностей у значенні національної культури. Читаємо, що «Національна культура – притаманна модерній нації унікальна і спільна для всіх її членів система

духовних цінностей, традицій і звичаїв, різноматнітних форм творчої та дозвіллевої діяльності, що охоплює всі розвинені в цій культурі види і жанри мистецтва, національну культурну спадщину, гуманітарну науку та освіту, характерні для нації форми господарської та дозвіллевої діяльності».

Проте, не існує єдиного погляду на формування цінностей, на їхню роль і місце в життєдіяльності людини. У переважній більшості наукових праць цінності розглядаються, як матеріальні та ідеальні предмети які є важливими для людини та суспільства з позиції задоволення їх потреб та інтересів і які усвідомлюються ними як необхідні значущі для їх життєдіяльності та самореалізації. Такий підхід уможливорює виокремити матеріальні цінності або ті що задовольняють матеріальні потреби і духовні цінності які визначають духовний розвиток індивіда та суспільства.

У зв'язку з **розмаїттям поглядів до розуміння сутності поняття «цінності»**, формування особистості на основі цінностей зазнає труднощів, які приводять до **відсутності досконалої національної ідеї у нашій державі** і, як наслідок, **відсутністю сталої системи цінностей**.

1. Американський вчений Т. Парсонс підтверджує, що цінності – це найвищі принципи, які виробляє будь-яка соціальна система для збереження своєї єдності та цілісності.

2. Це загальні норми та принципи, які визначають направленість людської діяльності, мотивацію людських вчинків.

3. Чинники соціально-політичної стабільності.

- Цінності визначають ставлення людей один до одного та інтегрують або розділяють людей в суспільстві.

- Цінності визначають розвиток та функціонування суспільства.

- Цінності відкривають перспективи успішних перетворень в країні

- Показник зрілості особистості.

Особистість, вихована на основі цінностей - це людина, яка:

- *проявляє активну життєву позицію;*

- *несе відповідальність за свій вибір;*

- *свою діяльність;*

- *володіє свідомістю;*

- *здатна до різної соціально значимої діяльності і взаєминам з іншими людьми.*

Особистість-це здатність людини бути паном самому собі завдяки добровільно обраним твердим принципам.

Особистість-це здатність людини бути паном самому собі завдяки добровільно обраним твердим принципам.

І. Кант

Саме в Біблії є принципи життя та надана інструкція для життя кожної людини. Отже, цінності ми черпаємо з Божого Слова. Людина, яка живе у відповідності з християнськими принципами, має спілкування з Творцем якраз і є особистістю. Навіть саме поняття стосується внутрішнього світу

людини, його відносин з Богом та совістю. Бути духовним означає жити відповідно духовних законів, порушуючи які, людина шкодить сама собі.

Що потрібно зробити, щоби сформувати особистості на основі цінностей?

Закладення обов'язку читання Слова Божого в освітньо-наукових закладах та установах. Зміна суспільства можлива за умови зміни «серця» кожної людини зокрема. Український філософ Г. Сковорода писав, що людина народжується двічі: фізично й духовно. Духовне народження він вважав істинним, оскільки людина осягає в собі «божественне», а зародки її духовності є в серці від народження, але вони не одразу усвідомлюються, бо їй протистоять могутні сили темної тілесності. Духовну людину творить шлях добра: через пізнання, усвідомлення й розуміння своєї істинної духовної природи, свого призначення в світі. Насправді серце людини може змінити істина Слова Божого: чесність, порядність, справедливість. Законодавча база країни людей не може змінити, незважаючи на правильність чи вірність законів. Економіка і політика вторинні відносно культури, духовності та моралі. Спочатку потрібно відродити і сформувати «дух народу», а потім уже на основі цього розвивати економіку. Згадаймо, наскільки швидко змогли розбудувати свою економіку Німеччина та Японія після поразки у другій світовій війні. Перед ними постало складне завдання не дати цинізму, бездуховності, розпачу заволодіти душами, пригноблених жорсткою поразкою, народів. І вони зуміли вийти із цієї кризи. Зокрема на заміну нацистської ідеології ввели релігійне виховання.

Введення в програми освітньо-наукової діяльності предмету «Цінності життя» з тлумаченням значення цінностей для життя людини. В освітньо-науковій діяльності необхідно головний акцент роботи саме на формування цінностей. Професор Дрогобицького педагогічного університету Омелян Вишневський запропонував «кодекс цінностей» сучасного українського виховання та виокремив серед них такі: воля, любов до людини, любов до батьківщини. Формування особистості на основі цінностей висвітлено детально у науково-популярних виданнях книгах видавництва «Університет життя».

- *Культура шанування.*
- *Відповідальність.*
- *Вдячність.*
- *Служіння людям.*
- *Пробачення.*
- *Віра в Бога.*
- *Самоосвіта.*
- *Слово.*
- *Працездатність.*
- *Толерантність, прийняття думки інакомислячих.*

- *Любов до людей та до Землі.*
- *Активна громадська позиція.*

Інституалізація цінностей на законодавчому рівні. В статті 7 Головного Закону ФРГ від 23 травня 1949 року постулювали принцип: «Викладання християнської моралі в державних школах, за виключенням не конфесійних, є обов'язковим». У громадян Німеччини та Японії було дуже розвинуте почуття національної самосвідомості, повага до своєї культури, власних цінностей. Ці народи вірили у свої сили і їх керівна еліта тільки підтримувала це прагнення і направляло його у потрібне русло.

Єдине тлумачення поняття цінності як загальні норми, принципи, норми, стрижень поведінки людини, важелі прийняття рішень в нормативних актах. Зокрема, варто напрацювати консолідований законопроект про національний культурний продукт, у якому надати практичне трактування цінностям як основі національної ідеології.

Проведення симпозиумів, конференцій, круглих столів на міжнародному, національному, регіональному рівнях з питань важливості християнських цінностей для формування особистості кожної людини зокрема та обличчя нації.

Формування цінностей має стати національною ідеологією за сутністю, змістом і характером, що дасть змогу формувати носіїв національної культури. Формування цінностей має пронизувати усі ланки освітнього процесу. Основу культури суспільства мають становити цінності.

ЦІННІСТЬ СЛУЖІННЯ ЛЮДЯМ

***Шатунов Віктор Антонович**, член Громадської ради при Міністерстві культури України, Голова правління громадської організації «Центр мистецтв та духовної культури «Образ»,
здобувач вченого ступіня кандидата наук з культурології НАКККіМ*

В умовах національно-культурного і духовного відродження України особливо актуальним стає дослідження тих чинників, які сприяють демократичним трансформаціям соціальних практик, поступовому формуванню національної самосвідомості українців. Тому особливого значення набуває засвоєння уроків минулого та осягнення світового досвіду для його використання в такому складному русі українського суспільства до омріяної незалежної держави та громадянського суспільства.

В останні 25 років громадянське суспільство в Україні повільно, але неухильно розвивається, визначаються все нові можливості для участі кожного громадянина в цьому процесі.

У перші роки незалежності після розпаду тоталітарної системи більшість людей сприймали громадянське суспільство, як синонім створенню нових неурядових організацій та громадських рухів. [2]

Але сьогодні в сучасній Україні на новому етапі становлення громадянського суспільства постає найважливіше завдання у визначенні і затвердженні відповідної йому системи цінностей.

Оскільки Україна стала на шляхи побудови правової соціальної держави й потужного громадянського суспільства, ми маємо усвідомити, що найвищою цінністю у такому суспільстві є людина, її духовний світ та моральні цінності. При цьому очевидно, що рівень духовного розвитку людей визначальним чином зумовлюється мірою їх свободи, правової й соціальної захищеності, а отже, — рівнем громадянськості існуючого соціуму.

Цілісна особистість не фокусується на тому, що вона не має, вона вдячна за те, що у неї вже є. Вона бере те, що у неї вже є, і робить з цього більше. Вона не нарікає, не скаржиться, а просто примножує свій ресурс.

Треба зробити своїм фокусом те, чим Бог вже благословив, треба починати з того, що вже є.

Завжди варто пам'ятати, що необхідно вчитися і працювати. Проявляти ініціативність, проактивність, відповідальність і старанність.

Усвідомлення того, що всі ми - носії певного покликання, виникає з розуміння власної індивідуальності і унікальності.

Внутрішня гармонія, коли людина знаходиться в стані миру і спокою з самим собою, безпосередньо пов'язана з розумінням свого життєвого призначення. Тому так важливо відзначити роль громадянського суспільства та участі в ньому людини як свідомої особистості.

За період з 2000 року, усвідомлення ролі громадянського суспільства в демократичній державі значно виросло. Визначились чинники, які на першому етапі впливали на розвиток громадянського суспільства; а саме законодавча база, податкова політика, загальна політика держави щодо громадянського суспільства та статистичного обліку в Україні. Прийшло інше розуміння того, що будь-яка громадська організація, яка приймає участь в розбудові громадянського суспільства має бути відокремлена від державного сектора.

З іншої сторони, починаючи з 2004 року, спонтанні організаційні сплески а потім мобілізація українського народу на громадському рівні перевершили цю інституційну основу, демонструючи феноменальну активність в контексті двадцять першого століття розвитку Східної Європи і посттоталітарного суспільства. [2]

Це сприяло створенню Громадських рад у низці міністерств України за участю інститутів громадянського суспільства, спрямованих на поліпшення політичного діалогу. Але це не мало глибокого впливу на процес розробки політики і не призвело до бажаного ефекту щодо поліпшення якості життя.

Слід відзначити, що Громадські ради за участю представників громадських організацій, створені при міністерствах, функціонували тільки на національному рівні. На місцевому ж рівні організації громадянського суспільства були залучені в якості партнерів тільки для примх представників органів місцевого самоврядування. Таким чином, діалог на національному рівні не розповсюджувався на місцевий рівень.

По висновкам за міжнародними стандартами, розробленими за останні два десятиліття, серед всіх країн СНД Україна має найбільш розвинене громадянське суспільство. Але, не зважаючи на стійкість в умовах кризи, громадянське суспільство поки що настільки слабе у розвитку стійкої взаємодії в межах політичного діалогу і можливостей, що не може мати

бажаний вплив на зміну якості життя людей. Поки що від державних установ залежать умови співпраці з громадянським суспільством, а не навпаки.

В умовах нинішньої економічної кризи, політичної нестабільності та корупції, громадянське суспільство ще не стало системним інструментом у політиці, не спирається достатньо на низові зв'язки, соціальні і нові мережі засобів масової інформації. [2]

Орієнтуючись на необхідні зміни в Україні в напрямку розвитку громадянського суспільства, ми маємо можливість багато в чому повчитися на досвіді інших країн і особливо на досвіді такої близької нам Польщі.

«Працюючи в напрямку національної стратегії сталого розвитку, я приділяю цьому великого значення, тому обізнаність у питаннях сталого розвитку необхідно активізувати на всіх рівнях уряду і суспільства». (Brendan Howlin, T.D., Міністр з охорони навколишнього середовища Польщі) [11]

Розвиток недержавного сектора в Польщі по-справжньому вражає. Протягом десяти років йому вдалося перейти від стадії глибокого летаргічного сну до зрілості в мисленні, зосередженості і уваги.

Неурядовий сектор має достатньо прихильників в Польщі. Це невеликі групи парламентаріїв, журналістів, юристів, пов'язаних з академічними колами. Справжній аналіз містить численні приклади цікавих ініціатив, висунутих польськими неурядовими організаціями. Є також області, де досягнення польського некомерційного сектора мають гідний внесок у відтворенні громадянського суспільства в європейському масштабі. [6]

Громадянське суспільство гарантує високий рівень залучення спільнот в процесах прийняття рішень та довіри співпраці в різних установах. Воно має дві важливі функції: 1) створює можливість діяти в суспільстві і 2) затверджує кожну людину бути частиною нації. Друга функція третього сектору часто згадується в Польщі, де за багато років, які проведені при комуністичному режимі, в суспільстві був майже знищений інтерес до життя, де люди тепер можуть почувати себе в безпеці і, як кажуть, бути як вдома. [3]

Перейшовши до висновків, слід підкреслити такі важливі моменти.

По-перше, НУО відповідають потребам суспільства, і це робить їх ближче до всього народу. Вони можуть запропонувати свої знання, вміння, ентузіазм, вони говорять про проблеми, намагаються вирішити їх, і це дає їм більшу легітимність, а також наділяє відповідальністю за скоєні дії.

По-друге, ми повинні відповісти на питання, хто активісти НУО? Всі вони люди, наші сусіди, вчителі, члени наших сімей, а також ми. Таким чином, ці організації дають нам можливість бути активними і створюють основу для нашого особистого розвитку. Вони дають нам також можливість участі в процесі прийняття важливих рішень.

По-третє, зважаючи на всі успіхи НУО та їх зростаюче значення, вони все ще слабкі суб'єкти права у відношенні до державних та міжурядових установ. Тому питання про придбання та збереження легітимності має для них велике значення. [3]

Таким чином, неурядовий сектор стає одним з найважливіших елементів формування громадянського суспільства і тому, він набуває собі політичні і правові характеристики.

Також він містить в собі потужності постачальників потенціалу, таких як консультантів, тренерів, вчених, провайдерів і управлінців установами. [1]

Динамічний розвиток неурядового сектору в нових демократичних країнах – це соціально-політичний феномен, який привертає увагу потенційних спонсорів, наукових установ, міжнародних організацій та засобів масової інформації. [6]

Вимоги якісного закону для НУО, і зокрема, для організацій, що діють в громадських інтересах, ні в якому разі не слід розглядати як боротьбу за привілеї. Реалізація концепції громадянського суспільства неминуче вимагає співпраці всіх соціальних секторів. Тим не менш, на даному етапі, активна роль держави у процесі модернізації закону для громадських організацій має вирішальне значення, тому що без швидких змін у цій області напевно чи можна сподіватися на досягнення визначених успіхів.

Але законодавство про НУО ніколи не було пріоритетним для державних посадових осіб, і що воно найближчим часом стане для них важливим, також здається малоімовірним. Майже всі нові демократії опиняються в подібній ситуації.

Тому неурядовому сектору доведеться докласти багато зусиль, щоб переконати свої уряди, що сильне громадянське законодавство в напрямку існування та діяльності НУО є основним компонентом в забезпеченні умов для належного розвитку громадянського суспільства. [6]

ЯЗЫЧЕСТВО – ПРАВОСЛАВИЕ – ХРИСТИАНСТВО

Шилов Ю. А., Національна Спілка письменників України, (095)-194-21-77; ariyshiva@gmail.com

Источники [1, 2, 3, 6], введенные недавно в научный оборот, и новые исследования [4, 5, 7] углубляют понимание **язычества – православия – христианства**. **ЯЗЫЧЕСТВО** др.-рус. 'народничество' < арий. **jazata** «Авесты» ≈ bhāgah «Риг-Веды»: '(тот) кому подобает поклонение'. **ПРАВОСЛАВИЕ** < **Правь слємітї** «Велесовой книги», славить **Правь**-'Небеса'. **ХРИСТИАНСТВО** < гр. **Χριστός** ('жертвенный) помазанник' «Евангелии» < 'Солнцеворот (летний)' Кресник/Крусна, зачинатель «Веды словена» < и.-е. ***kresati** ('огонь вы)кресать' > 'крест(ообразно палочки тереть)', 'красота', 'крестьянин'.

Значения терминов указуют: имеем дело с системами – и не заблуждений, а привязок общества к Мирозданию. Сколь адекватны, как действуют эти привязки? **ЯЗЫЧЕСТВО** началось 120-40 тысячелетий назад со становлением культуры человечества нашего типа Homo sapiens sapiens. **Язычество (до-прото-пра-)славян** прослеживается на 198 столетий (по мифу Киевщины и стоянке на территории Киева; по орнаментике и фольк-

лору, «ВК» и летописи Каменной Могилы на Запорожчине). **ПРАВОСЛАВИЕ** – это язычество, календарно упорядоченное в условиях древнейшей (общинной, дототалитарной) государственности Ариты/Аратты (> Арта-Арсания феодально-тоталитарной Руси). Понятие **православие** проявился вместе с Даж(дь)Богом 4400-2400-1700 гг. до н. э. «ВС», «ВК», «Супойско-го переказу». Главным госинститутом Аратты стало Спасительство, кодифицированное в «ВС» новогодним мифоритуалом Рождества БОГА-Спаса-царя Коледы. Слово и понятие **БОГ** выводимо тут из индоевропейского **bog*-ать ‘богатый’ < **sz-bož*-ъе (укр. збіжжя ‘собранный урожай’), а *Спас* – из *пасать* ‘пасти (скот)’. **ХРИСТИАНСТВО** ‘Благой вести’ «Евангелии» рабовладения обнаруживает корни в мифоритуале Коледы «ВС», хранимой мифической Самовилой (> Сивиллой и т. п. египтян, палестинцев, греков, римлян). Коледу занесло в *Палестину* (мореходов *пеласгов* и ‘конников’ гиттов/*русов* ‘быкоподобных’, основавших ‘Русское село’ *Иерусалим*) нашествие 1700-1296 гг. до н. э. на Египет и др. племён «народов моря» из Черноморско-Эгейского региона. Так *христианство* – религия (рим. ‘регулировка’ рабовладельческой культуры) – трансформировалось из общинного **православия** для потреб тоталитарной цивилизации.

Аратта дунайско-днепровского региона с её «ВС» стала апофеозом **прошлой** „весны” I витка цивилизации. В течение его „ годового цикла” человечество научилось пользоваться временем прошлым (опыт предков) и настоящим (государство), более-менее освоило Землю и вещественные проявления материального мира. Центром разворачивания «Светлого Будущего **новой** „весны”» начавшегося в XX веке II витка становится тот же регион. И если практика марксистской доктрины с их войнами, голодоморами и т. п. ознаменовали «точку невозврата» к прошлому витку цивилизации, то прогрессивный выход из «точки» – учение о *ноосфере со Спасом*. Сию ‘сферу разума’, *снимающего противоречия* прогресса, назовём **НЕОПРАВОСЛАВИЕ** – ‘**Новое прославление Небес**’ (см. Послание Фатимы 13.10.1917) вышедшим в Космос человечеством, что начало осваивать полевую основу материи и время будущее.

Основная литература

1. Веда славян / пер. В. Г. Барсуков, комм. Ю. А. Шилов. – М.: «Амрита-Русь», 2013-2014. – 2 кн.
2. Енциклопедія Трипільської цивілізації / ред. М. Ю. Відейко. – К.: «Укрполіграфмедіа», 2004. – 2 т.
3. *Кифишин А. Г.* Древнее святилище Каменная Могила. Опыт дешифровки протошумерского архива XII-III тысячелетий до н. э.– К.: «Аратта», 2001.
4. Мифы народов мира / гл. ред. С. А. Токарев. – Москва: «Сов. Энциклопедия», 1980. – 2 т.
5. *Шилов Ю. А.* Ноосфера и Спас. – К.: «Аратта», 2013.
6. *Шилов Ю. А.* Прародина ариев: обряды, мифы, история / Второе издание. – Москва–Киев–Минск: «Русская Правда», 2013.
7. *Yuri Shilov.* Ancient History of Aratta–Ukraine. – New York: Amazon, 2015.

ЗМІСТ

Martynenko Nataliya. CHALLENGES OF CONTEMPORARY CIVILIZATION AND THEIR INFLUENCE ON HUMAN HEALTH	3
Анацька Н.В. ЗНАЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	4
Антонов В.М. АКМЕОЛОГІЯ ЩАСТЯ	5
Антонов В.М. МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ АКМЕ-СУСПІЛЬСТВА	6
Богуш Д., СИЛА ЗЕМЛІ – СИСТЕМА ВИХОВАННЯ НОВОЇ ЕЛІТИ	7
Ванакова Т.А., ПОЗИТИВНОЕ МЫШЛЕНИЕ И ЗДОРОВЬЕ	11
Ванакова Т.А., ДУХОВНОСТЬ ШРИ ЧИНМОЯ И ЗДОРОВЬЕ	11
Ванакова Т.А., ЭФФЕКТИВНОСТЬ БЕЗМОЛВНОЙ МЕДИТАЦИИ	12
Веселицька Н. В . АВТОРСЬКЕ БАЧЕННЯ ІНТЕГРАТИВНОГО КУРСУ «МИСТЕЦТВО»: «САД ЛЮБОВІ ТА РАДОСТІ» ЯК ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ	13
Винославська О.В., ДОВІРА ЯК ЧИННИК ЕТИЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН В ОРГАНІЗАЦІЇ	14
Гур В. І., МОРАЛЬНА КУЛЬТУРА ЯК ЗАСАДА ГУМАНІЗАЦІЇ СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ	15
Дерев'янку Д.Г., ПРОБУДЖЕННЯ ВРОДЖЕНОЇ ЕНЕРГІЇ КУНДАЛІНІ ЯК МЕТОД ДУХОВНОЇ ЕВОЛЮЦІЇ ЛЮДИНИ	16
Калашникова Р.М. ЕДИНСТВО МЫСЛИ, СЛОВА И ДЕЛА – ОСНОВА ДУХОВНОГО РАЗВИТИЯ ЛИЧНОСТИ	17
Канафоцька Г.П., ВЗАЄМОВІДНОСИНИ ЯК ЧИННИК ВІДКРИТТЯ ВЛАСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВ СПІЛЬНОГО ЗРОСТАННЯ	22
Копосов П. Г., ЧЕРЕЗ ОДУХОТВОРЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ДО ДУХОВНОГО СУСПІЛЬСТВА	24
Крец А.М., КОНЦЕНТРАЦИЯ ЧЕЛОВЕКА КАК ПРИЗНАК РАЗВИТИЯ ЦИВИЛИЗОВАННОГО СОЦИУМА	25
Мейтарчан С.Ю., ВЗАЄМОДІЯ З ІНТЕРНЕТ-СЕРЕДОВИЩЕМ, ЯК ІНДИКАТОР ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСОБИСТОСТІ	27
Огірко О.В., МОРАЛЬНО–РЕЛІГІЙНІ КРИЗИ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	28
Оксененко Н., ЦЕННОСТЬ УНИКАЛЬНОСТИ КАЖДОГО ЧЕЛОВЕКА И ЕГО РОЛЬ В ФОРМИРОВАНИИ БЛАГОПОЛУЧИЯ	

ГОСУДАРСТВА	31
Орехов К.Ю. , ГАРМОНИФЛЕКС: СТУПЕНИ ПОСТИЖЕНИЯ НЕСТАНДАРТНОСТИ	33
Павлов В.Г. , ВОСПИТАНИЕ НОВОГО ЧЕЛОВЕКА	34
Петюшенко Л.М. , ПРОСВІТА: ПРО ЩО ВОНА МАЄ БУТИ?	36
Петюшенко Л.М. , СУЧАСНІ ДОПОВНЕННЯ ДО ВІДОМИХ У СВІТІ СХЕМ-МОДЕЛЕЙ УПРАВЛІННЯ (ЯПОНСЬКОЇ, США, ЄВРОПЕЙСЬКОЇ)	37
Помиткін Е.О. , СЛУЖІННЯ ЯК ДУХОВНА ПОТРЕБА ЛЮДИНИ	38
Райченко Л.В. , ДУХОВНЫЕ ОСНОВЫ ЗДОРОВЬЯ	40
Ткаченко Т.П., Апосова Г.В. , ФИЛОСОФСКИЕ ЧТЕНИЯ СИНТЕЗА В РАЗВИТИИ НОВОГО ЧЕЛОВЕКА	45
Тюріна Т.Г. , В. І. ВЕРНАДСЬКИЙ І НООСФЕРНІ (ДУХОВНІ) ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА	46
Стебельська О.С. , ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ НА ОСНОВІ ЦІННОСТЕЙ – ОСНОВА ВІДРОДЖЕННЯ РОЗВИНУТОГО ЦИВІЛІЗОВАНОГО СУСПІЛЬСТВА	47
Шатунов В.А. , ЦІННІСТЬ СЛУЖІННЯ ЛЮДЯМ	51
Шилов Ю.А. , ЯЗЫЧЕСТВО – <u>ПРАВОСЛАВИЕ</u> – ХРИСТИАНСТВО	54

ШЛЯХИ ДУХОВНОГО РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ ТА СУСПІЛЬСТВА

*Тези XVI Міжнародної
науково-практичної конференції
28-29 травня 2016 року
м. Київ, Україна*

Випускний редактор Гавриленко С.Й.

Підписано до друку 19.05.16р.
Формат 84x108/32. Обсяг 3,5 друк.арк. Наклад 40 прим.
Зам. №3. Електронне видання. Гарнітура Аріал

ПП «Арктур – А»
Свідоцтво про внесення до державного реєстру
суб'єктів видавничої справи
Серія ДК №3320 від 19.11.2008р.
<http://www.arktur-a.com.ua>